

DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogen.weebly.com year III - Issue No 22 Broj 22

Maj/May 2012

Leonardo da Vinci

The image features a composite of two artworks. On the left is a portrait of Leonardo da Vinci, showing his face and a portion of his hair and beard. On the right is a reproduction of the Venus de Milo statue, a Greek marble sculpture of the goddess Venus, shown from the waist up and leaning against a large, coiled serpent.

**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

SABAHUDIN HADŽIALIĆ, gl.i odg urednik (od osnivanja, septembra 2009.g.); Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Editor in chief (since establishment, September 2009)

Info: <http://sabihadzi.weebly.com/>

<http://maxminus.weebly.com/redakcijaeditorial.html>

Samira Begman, Zamjenik gl.i odg.urednika KULTURA KREATIVA, Cirih, Švicarska (od 01.09.2010.g.)- Deputy editor in chief CREATIVE CULTURE, Zurich, Switzerland (as of 01.09.2010)

Info: <http://samirabegman.weebly.com>

<http://dhirasbk.weebly.com/ilustracije.html>

Graphic designer

Od 1.09.2010.

Info:

Tatjana Debeljački, Zamjenik gl. i odg. urednika za intervjuje i saradnju sa magazinima/časopisima, Užice, Srbija

Deputy Editor in chief for interviews and cooperation with magazines, Uzice, Serbia

Od 1.09.2010.

Info: <http://tatjana-debeljacki.blogspot.com/>

<http://diogenplus.weebly.com/djurdja-vukelic-rozic.html>

as of 1.3.2012. Deputy editor for Haiku (presentation, analyses, info)

Info: <http://diogenplus.weebly.com/djurdja-vukelic-rozic.html>

<http://diogen.weebly.com/haiku.html>

as of 1.3.2012. Deputy editor for essays

Info: <http://diogen.weebly.com/duh-vremena--spirit-of-time.html>

Goran Vrhunc, Zamjenik gl.i odg.urednika (MLADOST ŽIVJETI TRAŽI DIOGEN BUDUĆNOST); od 01.09.2010.g., Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Deputy editor in chief (Youth is seeking for life- DIOGEN OF THE FUTURE). as of 01.09.2010

Info:

http://www.diogenis.o fees.net/autori.authors.goran.vrhunc_files/autori.authors.goran.vrhunc.htm

Copyright Sabahudin Hadžialić & Authors 2010-20102. All rights reserved.

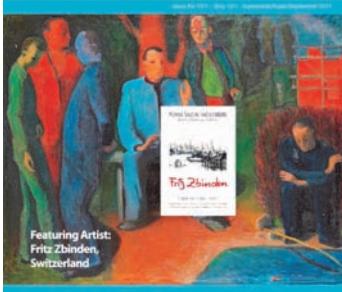
*Copying articles, images and other content free of charge with obligation to underline from where it has been taken from:
DIOGEN pro culture magazine, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.*

**NA NASLOVNICI. / ON COVER PAGE...
ART—LEONARDO DA VINCI**

**DESIGN LOGO I NASLOVNICA/FRONT PAGE: STEVO BASARA,
grafički dizajner/graphic designer**

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...

Riječ urednika

Suština kreacije

Ne treba se plašiti onih koji mnogo znaju ili onih koji ništa ne znaju. Valja nas biti strah onih koji malo znaju.

Ovu misao davno još napisah i nametnu se kao prolog za priču o Leonardu da Vinciju. On bješe među onima što znadoše mnogo. I živješe u vremenu mračnom kao svjetlo koje nagovjesti sumrak civilizacije, bljeskom upozoravajući dolazak konačne tmine, samó najavlјivanje spaljivanjima i vješanjima ondašnjeg vremena.

Ispisujući vlastite otiske , kako umjetničkih, tako i naučnih vizija, Leonardo se nije libio dosegnuti granice spoznaje.

Da li je bio obdaren genijem mudraca ili genijem čovjeka željnoga dokazivanja, ambicijom ovapločenog?

Da li je snaga njegovog umijeća bila u skrivenim porukama njegovih umjetničkih djela ili u razotkrivenim razvratima ljudskoga tijela onoga vremena - vremena tamnog, što nagovijesti mračnjaštvo našijeh doba?

Da li je Leonardo da Vinci bio neiskazani prorok čije otiske ni dan danas ne razumijemo unutar suštine?

Da li je njegova kreacija, u stvari, bila upozorenje, usmjereni kraju i kreacije same?

Saznaćemo, kada nas ne bude više.

Gl. i odg. urednik

Sabahudin Hadžialić
Maj/Svibanj 2012.

Editor's word

The essence of creation

We should not be afraid of those who know a lot or those who know nothing. We should be afraid of those of us who know little

This thought which I wrote recently and it imposes as a prologue to the story of Leonardo da Vinci. He was among those who knows a lot. He lived in a dark time as the light that imply the twilight of civilization, warning with a flash the arrival of the final darkness, just announcing with the burials and hangings of that time.

Printing of his own footprints, as artistic and as well as of the scientific visions, Leonardo did not hesitate to reach the limits of knowledge.

Whether he was gifted with a genius or a genius wise man desirous of proving, with presented ambition?

Does the power of his knowledge and art was within hidden messages in his art or in the revealed harlotry of the human body of that time - the dark time, which hint the obscurantism of our time?

Did Leonardo da Vinci was a unaexpressed prophet whose footprints to date we do not understand within its essence?

Whether his creations, in fact, was a warning, and eventually directed towards the end of the creation itself?

We will find out when we do not exist any more.

Editor in chief

Sabahudin Hadžialić
May 2012.

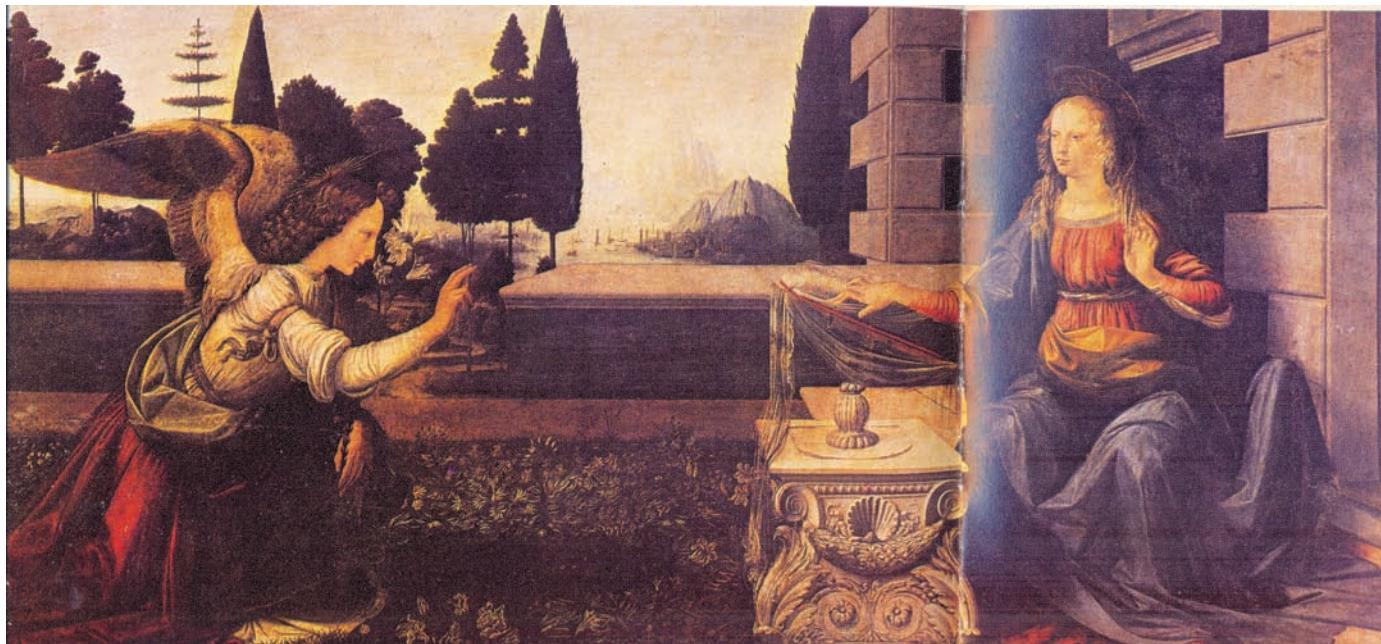
Bivajući učenikom Andreja Verokija, Leonardo je naslikao jednu glavu anđela na oltarskom platnu koje su mu naručili redovnici iz Valombroze.

Mrtvo tijedlo Bernarda de Barončelija, ubice Đulijana Medičija

Poklonjenje mudraca

“Blagovijesti” . Baron fon Liphart je nedavno otkrio da su “Blagovijesti” iz Galeriji Ufici Leonardovo djelo. Prije toga otkrića smatralo se da je tu sliku radio Domeniko Girlandajo, pa Ridolfo del Girlandajo i, najzad, da je izišla iz Verokijeve redionice.

Bogorodica

Kada je Lorentco veličanstveni poslao Leonardu u Milano Lodoviku Moru, slikar je brižljivo napravio veoma tačan spisak crteža, platna i vajarskih djela koje je namjeravao da ponese sa sobom. Među tim djelima navedeni su i "neki Jeronimi", od kojih je jedan sačuvan do danas, i pronađen u Rimu u jednoj obućarskoj radionici.

“Jedna glava Ciganke”

Bogorodica u pećini

Slika iz Krakova, iz zbirke princa Čertorijanskog, za koju se smatra da predstavlja portret Cecilije Galerani.

Bogorodica sa karanfilom
Leonardo?

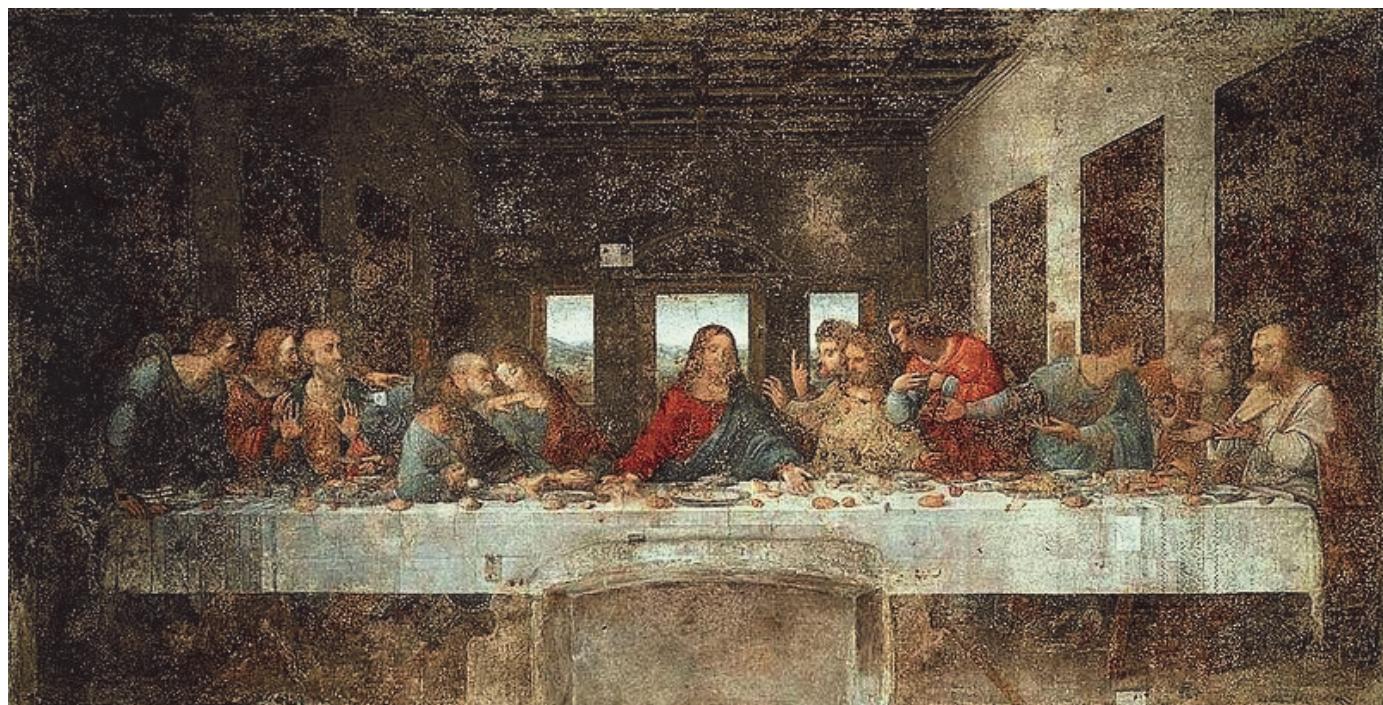
Profil lijepo Beatriče

Portret mladića, za koga neki smatraju da je Atavante Miljoroti, a drugi, s više autoriteta, da je nepoznati muzičar.

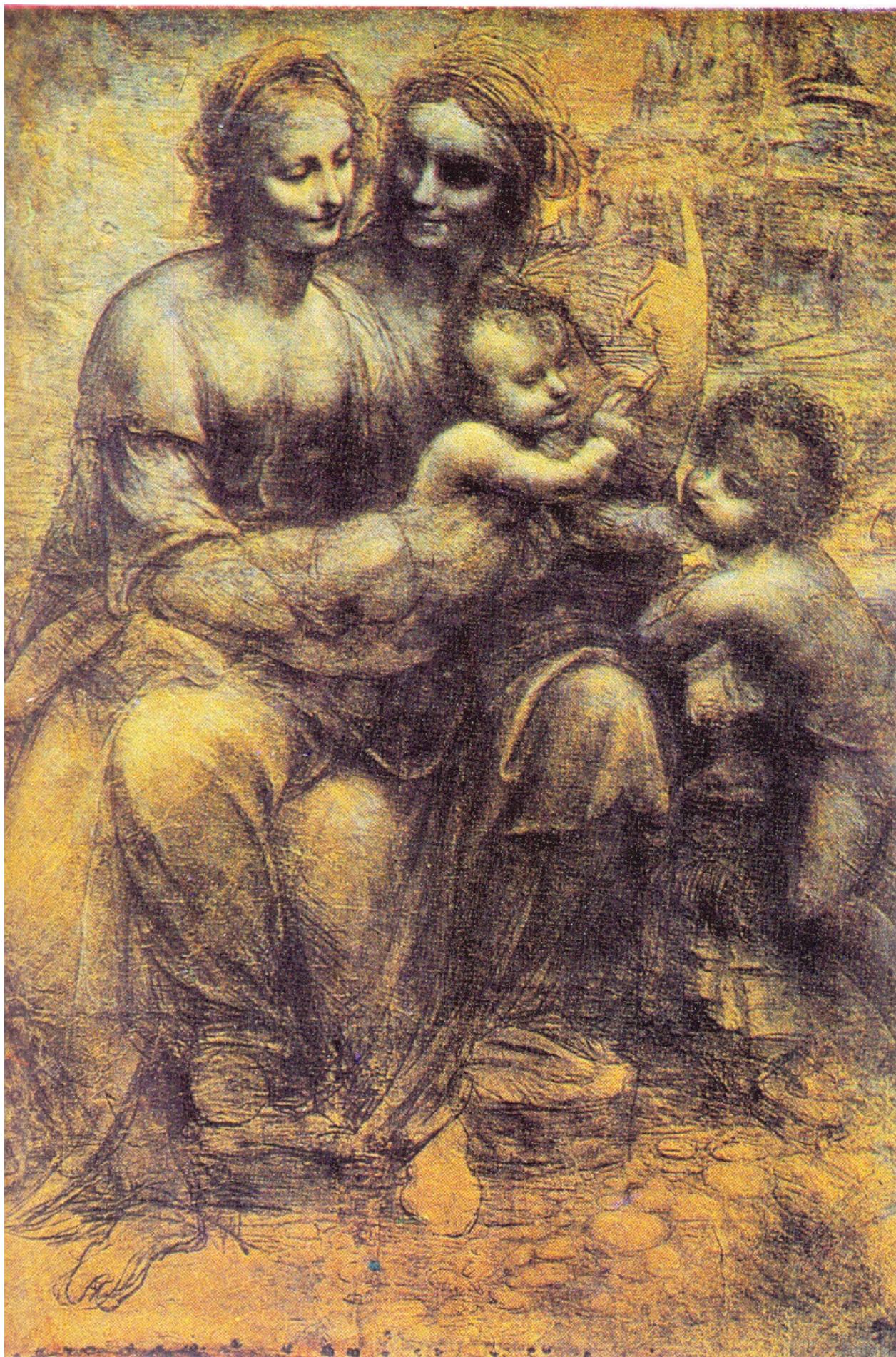

Tajna večera

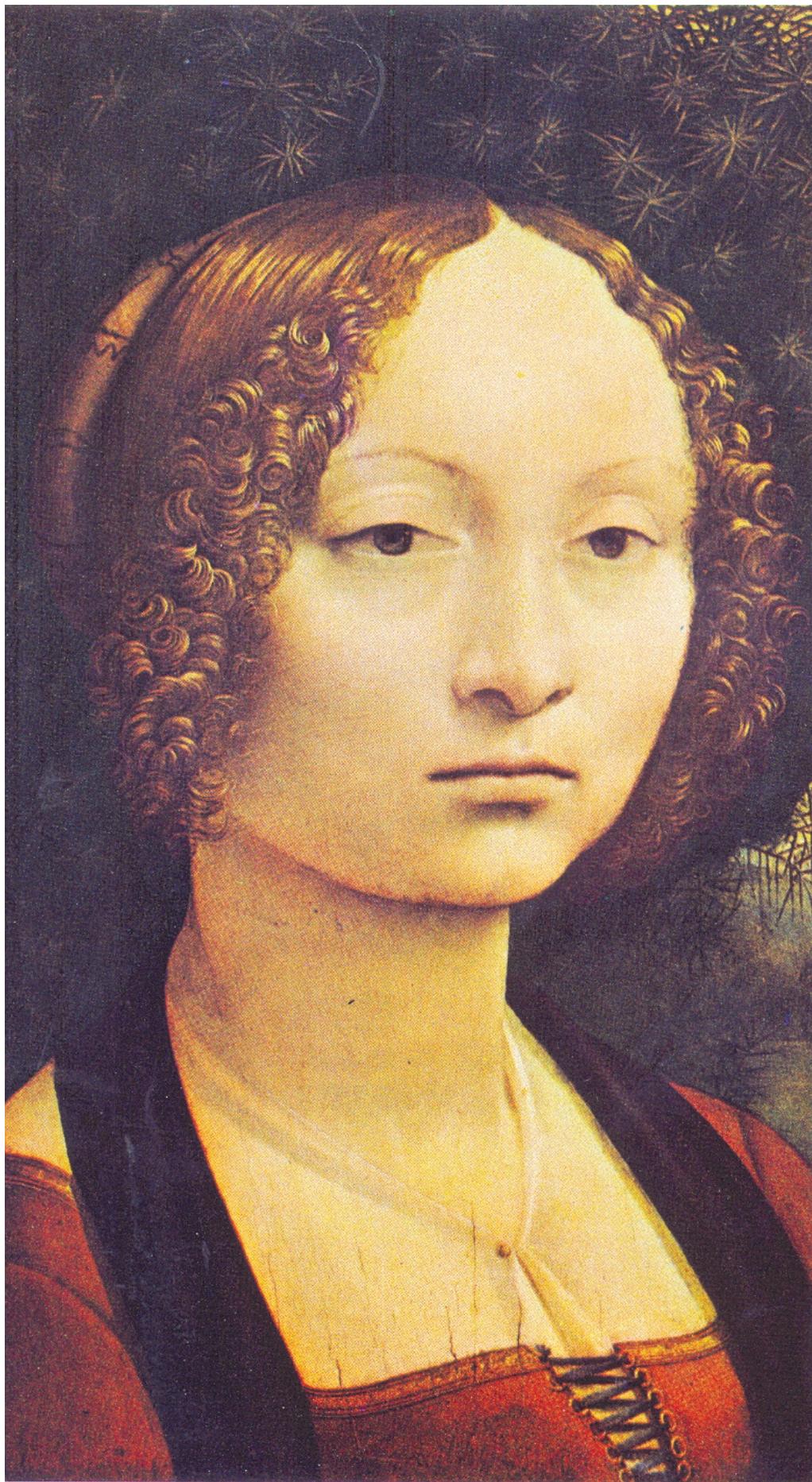
Markiza od Mantove

Skica iz Firence

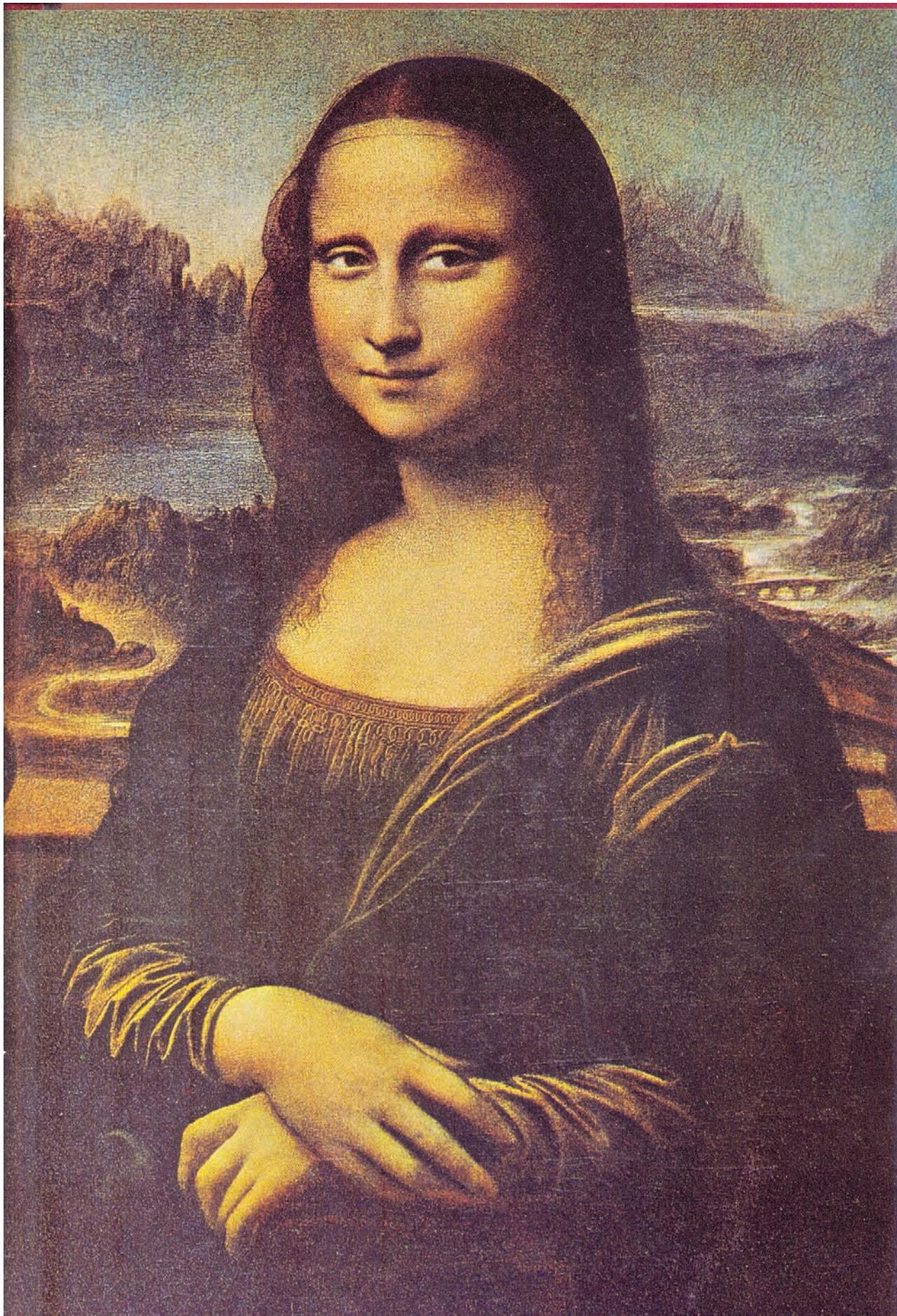

Mnogo godina kasnije, prema firentinskoj skici, naslikao je u Francuskoj sliku Svete Ane s Bogorodicom, Kristom/Hristom i janjetom

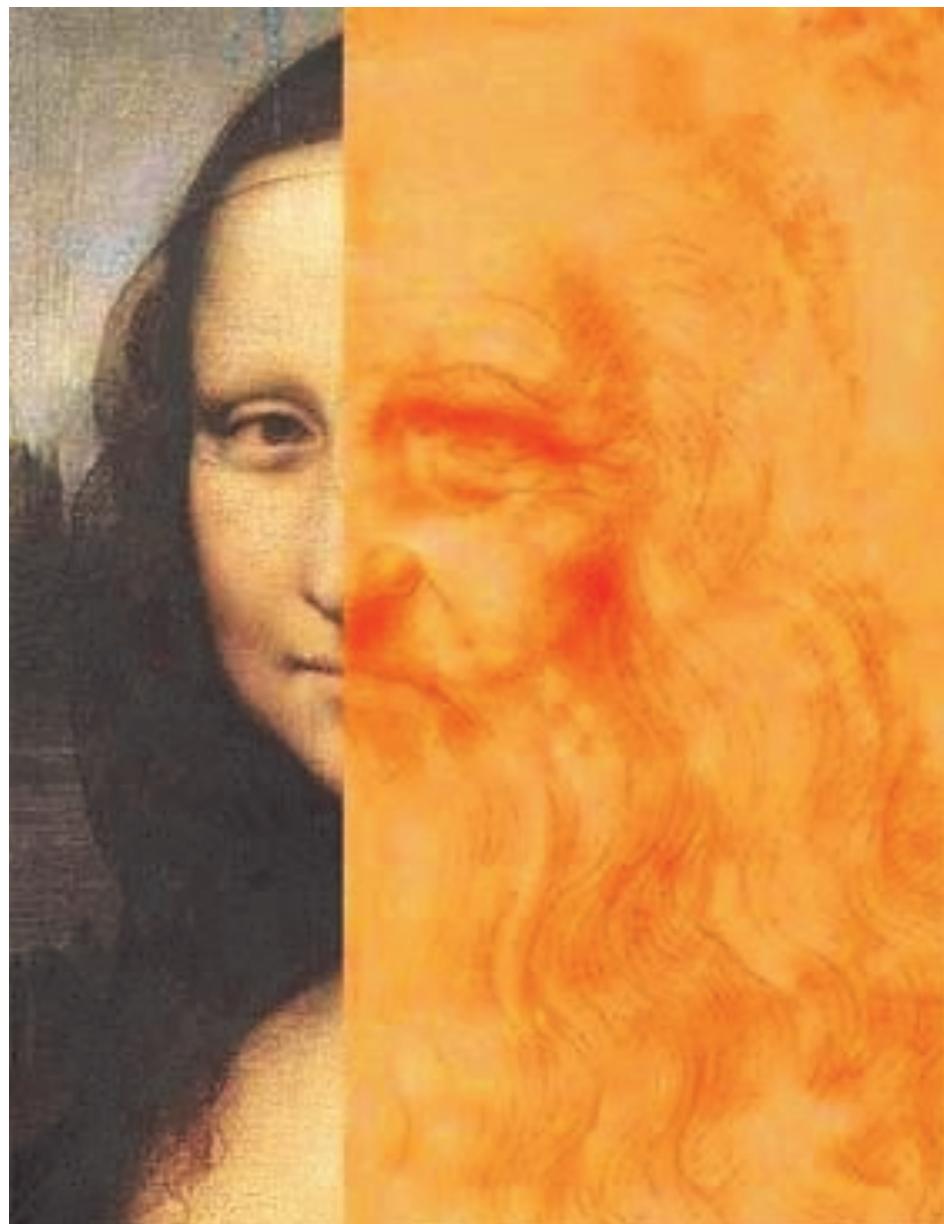

Đinevra

Bitka kod Angijarija

Mona Liza Đokonda

?

Zagonetni lik?

Portret jedne plemkinje, poznat kao "La belle ferroniere"

Tajanstvena ličnost

Autoportret

Leonardo da Vinci bio je talijanski slikar, arhitekt, Leonardovi izumi svjedoče tko je i što on bio - čovjek izumitelj, glazbenik, kipar, mislilac, matematičar i kojeg je oblikovao najomiljeniji i najstimulativniji inženjer.

Ukratko - najveći genij renesanse, čovjek koji utjelovljuje renesansni ideal svestrana čovjeka - Leonardovih zapisa. Njegove ideje sadržane su u više od 6.000 višestruko nadarena čovjeka neutažive znatiželje i žudnje za novim spoznajama.

Osim u umjetnosti, dao je doprinose anatomiji, botanici, geologiji, matematici, optici, mehanici, astronomiji, hidraulici, niskogradnji, tehnički proizvodnje oružja, urbanistici.

Njegove *Posljednja večera* (1495-97) i *Mona Lisa* (1503-06) spadaju među najpopularnije i najutjecajnije slike renesanse, dok njegovi spisi odražavaju duh znanstvenog istraživanja i mehaničke inventivnosti koja je bila stoljećima ispred svoga vremena. Leonardo da Vinci je bio prvi umjetnik koji je afirmirao tehniku slikanja sfumato, a posebno je vidljiva na njegovim remek djelima.

U vrijeme humanizma i renesanse, svestranost je bila visoko postavljena kvaliteta, no nije bez razloga bila rijetka. Leonardova svestranost bila je njegova duhovna snaga, koja je u njemu generirala neograničenu žudnju za znanjem i koja je vodila njegova razmišljanja i ponašanje. Umjetnik po dispoziciji, otkrio je da su njegove oči bile njegov glavni put do znanja; za Leonarda, vid je bio čovjekovo najviše osjetilo zato što vid sam pretvara činjenice u iskustva, odmah, korektno, i sa sigurnošću. To znači da svaki promatrani fenomen postaje predmet znanja. *Saper vedere* ("znati kako vidjeti") postaje glavna tema njegovih proučavanja čovjekovih djela i kreacija prirode. Njegova kreativnost sezala je u svako područje u kojem se koristilo grafičko predstavljanje: bio je slikar, kipar, arhitekt, ali i inženjer. Njegov veličanstven intelekt, neuobičajena snaga opservacije, te majstorstvo crtanja vodili su ga u promatranje same prirode, koju je proučavao metodično i konzistentno, pri čemu su umjetnost i znanost bile jednakozastupljene.

Leonardovo je djelo sažetak toga izvanrednog perioda ljudske povijesti koji je poznat kao talijanska renesansa, perioda velikog kulturnog napretka i velikih projekata. Leonardova djela odraz su čovjeka toga doba, onoga što je osjećao i činio, strojeva koje je gradio kako bi mogao podizati crkve, palače, zamkove; strojeve za vođenje rata, za rad, za proizvodnju i trgovinu svih onih roba čija je pozadina sadrži duboki prodror u prostor i pogled na dostupnost bila od vrlo velike važnosti za vladare i njihove dvorce. No kako bilo, još važnije,

Leonardovi izumi svjedoče tko je i što on bio - čovjek izumitelj, glazbenik, kipar, mislilac, matematičar i kojeg je oblikovao najomiljeniji i najstimulativniji grad toga doba, Firenca.

Njegove ideje sadržane su u više od 6.000 Leonardovih zapisa.

Mladost u Firenci

Leonardo je rođen 15. travnja 1452. u malenom gradiću *Vinci*, blizu Firence u Toskani. Bio je sin bogatoga firentinskog bilježnika i seljačke žene. Sredinom 1460-tih obitelj se preselila u Firencu, najvažniji intelektualni i umjetnički centar Italije, gdje je Leonardo učio kod najboljih učitelja u gradu. Brzo je napredovao, socijalno i intelektualno. Bio je naočit, uvjerljiv u razgovoru te dobar glazbenik i improvizator. Oko 1466. otišao je u nauk u atelje Verrocchija, vodećeg firentinskog slikara i kipara toga vremena. U Verrocchiovu radionici Leonardo se upoznao s mnogim aktivnostima, od slikanja oltarnih slika i slika na platnu, do kreiranja velikih kiparskih projekata u mramoru i bronci. Godine 1472. primljen je u ceh firentinskih slikara. U to vrijeme (oko 1473.) nastaje njegov prvi poznati crtež doline Arna, a sve do 1476. je smatran Verrocchiovim pomoćnikom. Na Verrocchiovu slici *Krštenje Kristovo* (1470.-1475., Uffizi, Firenca), pozadinski pejzaž i klečećeg anđela na lijevoj strani slike, najživotnije dijelove slike, naslikao je upravo Leonardo. Tu je po prvi put iskazao svoju znanstvenu radoznalost i odvažnost uporabom tada novih uljenih boja koje je Leonardo upoznao sa slika sjevernjačkih umjetnika koje su došle u vlasništvo bogate firentinske vlastele. Od 1472. do 1475. slika slavno *Navještenje*, te *portret Ginevre de' Benci* (1474., Nacionalna galerija, Washington) i slika nedovršenog *Sv.Jeronima* (oko 1478., Pinakoteka, Vatikan). God. 1478. Leonardo postaje samostalnim umjetnikom. Njegova prva narudžba da naslika oltarnu sliku u kapeli *Pallazo Vecchio*, firentinskoj gradskoj vijećnici, nikada nije ostvarena. Njegova prva značajna slika, *Poklonstvo kraljeva* (Uffizi), započeta 1481. godine, no nedovršena, naručena je za samostan *San Donato a Scopeto* u Firenci. Leonardov izraz bio je još uvijek vrlo nalik Verrocchievom, ali se postupno odmaknuo od učiteljevog ukočenog, tjesnog i ponekad rigidnog tretmana figura, do evokativnog i atmosferičnog odnosa prema kompoziciji. *Poklonstvo kraljeva* uvelo je novi pristup kompoziciji, u kojem su glavni likovi grupirani u prednjem planu, dok pozadina sadrži duboki prodror u prostor i pogled na imaginarnе ruševine i scene bitaka.

Godine u Milanu

Oko godine 1482. Leonardo je ušao u službu kod Ludovika Sforze, milanskog vojvode. Napisao je vojvodi zadivljujuće pismo u kojem je tvrdio da može sagraditi viseće mostove; da zna tehnike konstruiranja artiljerije i topova; da može izgraditi brodove tako dobro kao i oklopna vozila, katapulte i ostale vojne strojeve; da zna izradavati skulpture u mramoru, bronci i glini. Služio je kao istaknuti graditelj strojeva (inženjer) u vojvodinim brojnim vojnim pothvatima, a bio je aktivan i kao arhitekt.

Oko 1496. upoznao je talijanskog matematičara Lucu Paciolia s kojim proučava Euklida. Leonardo mu je assistirao u njegovu slavnom djelu "*Divina Proportione*" (1509.), raspravi o estetskom centriranju pravila (koncepta) zlatnog reza. Već tada se nazire Leonardova izuzetna nadarenost i zainteresiranost za široki spektar djelatnosti, od arhitekture, dizajna i mehanike, preko matematike i fizike, sve do kiparstva i slikarstva.

Izvori ukazuju na to da je Leonardo imao asistente i učenike u Milanu, za koje je vjerojatno napisao različite tekstove kasnije izdane pod naslovom *Rasprava (monografija) o slikanju* (1651.; prevedeno 1956.). Najvažnija od njegovih slika iz ranog Milanskog perioda je *Bogorodica u pećini* i to u dvije verzije (1483. – 1485., Louvre, Pariz; 1490-te do 1506. – 1508., Nacionalna galerija, London). Radio je na kompoziciji dugo vremena, naoko mu se nije dalo dovršiti započeto, što mu je bio običaj (do kraja života dovršio je tek nekoliko djela). Leonardo je među prvima uveo atmosfersku perspektivu (efekt atmosfere koji bojom i definicijom dočarava udaljeni krajolik); pozadinski krajolik oslikan na ovaj način posebno je uočljiva karakteristika Leonardovih slika. Najveći majstori kasne renesanse u Firenci – Rafael, Andrea del Sarto i Fra Bartolomeo, učili su od Leonarda; potpuno je preoblikio milansku školu, a Parmu, umjetnički centar Correggia, usmjerio je Leonardov rad. Od 1495. do 1497. godine Leonardo je radio na svom remekdjelu, *Posljednjoj večeri*, zidnoj fresci u blagovaonici samostana *Santa Maria delle Grazie* u Milanu. Nažalost, njegovo eksperimentalno korištenje ulja na suhoj žbuci (tanak vanjski zid prostora konstruiranog za serviranje hrane) dovelo je do tehničkih problema, pa je do godine 1500. zidna freska počela propadati. Do 1726. pokušavalo se, bezuspješno, restaurirati fresku; zajednički

konzervacijski i restauracijski program, temeljen na najmodernijoj tehnologiji, započet 1977. godine uspio je sanirati dio oštećenja. Iako je mnogo izvorne plohe propalo, veličanstvenost kompozicije i prodorna karakterizacija figura daju prolaznu viziju svoje iščeze raskoši.

Leonardove stilističke inovacije u slikarstvu još su uočljivije u *Posljednjoj večeri* u kojoj je rekreirao tradicionalnu temu na potpuno nov način. Umjesto prikaza dvanaestorice apostola kao individualnih figura, grupirao ih je po troje u dinamičnu kompoziciju oko lika Isusa Krista, koji je izoliran u sredini slike. Posjednut ispred blijedog, udaljenog krajolika gledanog kroz pravokutni otvor na zidu, Krist – koji naslućuje da će ga jedan od prisutnih izdati – predstavlja mirno i spokojno središte, dok ostali likovi reagiraju živahnim gestama. U veličanstvenosti scene i ozbiljnosti figura, Leonardo nam ponovno predstavlja stil kojeg je utvrdio više od jedne generacije prije Masaccio. Leonardova originalnost i inventivnost bila je, a i danas je primjer fantastične kreativnosti i upornosti. Za vrijeme svog dugotrajnog boravka u Milanu, Leonardo je također izveo druge slike i crteže (od kojih je većina danas izgubljena), nacrte kazališta, arhitektonske crteže, modele za kupolu Milanske katedrale, te čak dizajnirao stroj za letenje. Njegova najveća narudžba bila je za kolosalnu brončanu konjaničku statuu Francesca Sforze, Ludovikova oca, za dvorište *Castella Sforzesca*. Zbog činjenice da ni jedan Leonardov skulpturalni projekt nije dovršen, njegov pristup trodimenzionalnoj umjetnosti može se prosuditi samo po njegovim crtežima (nacrtima). Slična se zamjera može uputiti njegovim arhitektonskim projektima; ni jedan od njegovih građevinskih projekata nije zapravo ostvario njegove naume. U svojim arhitektonskim nacrtima, ipak, demonstrirao je veličanstvenost u upotrebi masivnih formi, čistoću izraza i posebice duboko shvaćanjem starovjekovnih Rimskih izvora i antike općenito. U prosincu 1499. godine, ipak, obitelj Sforzu odvele su iz Milana francuske snage. Leonardo je napravio glineni model, ali igrom slučaja odlučeno je da se metal namijenjen za statuu utroši za proizvodnju topova. Model su uništili francuski strijelci, koji su ga koristili kao metu. Leonardo 1499. napušta Milano da bi se vratio u Firencu, ali ostaje neko vrijeme u Mantovi i Veneciji.

Povratak u Firencu

Godine 1502. Leonardo je ušao u službu kod Cesara Borgia, vojvode od Romagne i sina vrhovnog generala pape Aleksandra VI. U okviru svojih mogućnosti, kao glavni vojvodin arhitekt i inženjer, Leonardo je nadzirao radove na gradnji utvrda papinske vojsku u centralnoj Italiji, te dizajnirao ratne strojeve i crtao topografske mape.

Godine 1503. postaje član komisije umjetnika koji su trebali odrediti prikladnu lokaciju za smještaj Michaelangelovog *Davida* (1501. – 1504., Akademija, Firenca), a također je služio kao inženjer u ratu protiv Pise. Pred kraj godine Leonardo je počeo dizajnirati dekoraciju za veličanstvenu dvoranu *Pallazzo Vecchio*. Tema je bila *Bitka kod Anghiaria*, firentinska pobeda u ratu protiv Pise. Tijekom 1505. godine napravio je mnoštvo crteža i završio predložak u punoj veličini, ali nikada nije dovršio zidnu sliku. Čini se da je Leonardo bio vičniji skiciranju i pravljenju nacrta od konstruiranja pravih modela i slikanja pravih djela. Predložak je uništen u 17. stoljeću, a kompozicija je sačuvana samo u kopijama, od kojih je najznačajniju (1615., Louvre) napravio Peter Paul Rubens.

Za vrijeme drugog firentinskog perioda, Leonardo je naslikao nekoliko portreta, ali samo jedan je sačuvan do dana današnjeg – čuvena *Mona Lisa* (1503. – 1506., Louvre, Pariz), jedan od najslavnijih portreta ikada naslikanih. Portret je također poznat kao "La Gioconda". Leonardo je, čini se, imao posebnu sklonost tom portretu, jer ga je nosio na sva svoja kasnija putovanja. Ovaj Leonardov najslavniji rad je poznat kako po veličanstvenosti tehničkih inovacija, tako i po misterioznosti legendarnog osmijeha. Taj rad je savršen primjer dvije tehnike – sfumata i kjaroskura (rasporeda svjetla i sjene, svijetlih i tamnih dijelova na slici) – koje je Leonardo primijenio među prvima. Sfumato (začađeno) je delikatan atmosferični "magloviti" ili "dimni" efekt načinjen finim, vrlo malenim prijelazima između područja boje; to je posebice uočljivo na nježnoj prozračnoj odjeći i zagonetnom osmijehu. Kjaroskuro (talijanski: *Chiaroscuro*, svjetlo i sjena) je tehnika modeliranja i definiranja forme pomoću omjera

kontrasta između svjetlosti i sjene; senzitivne ruke modela su portretirane jasnom modulacijom svjetlosti i sjene, dok je kontrast boja oskudno upotrebljavan.

U isto vrijeme Leonardo proučava let ptica, dizajnira stroj za letenje, i pokušava riješiti kvadraturu kruga, te proučava fluidne elemente: vodu, zrak i vatru. Do danas sačuvani Leonardovi crteži, koji otkrivaju njegovu briljantnu nadarenost za sastavljanje nacrta i njegovu veličanstvenost u otkrivanju anatomije ljudi, životinja i biljaka, mogu se pronaći u najvažnijim europskim zbirkama. Najveći dio nalazi se u dvorcu Windsor u Engleskoj. Zanimanje za ljudsku anatomiju svojstveno je mnogim znanstvenicima renesanse, uzevši u obzir da je znanje o anatomiji tijela u to vrijeme bilo vrlo oskudno.

Starost i smrt

Godine 1506. Leonardo se vratio u Milano, na poziv francuskog guvernera, Charlesa d'Amboisea. Sljedeće je godine imenovan dvorskim slikarom Luja XII., koji je tada prebivao u Milanu. Sljedećih šest godina Leonardo je dio vremena provodio u Milanu, a dio u Firenci, gdje je često posjećivao svoju polubraću i polusestre i vodio brigu o svom nasljdstvu. Tada je nastala i slika *Bogorodica s Djetetom i sv. Anom*, a poduzima i detaljna anatomska istraživanja. U Milanu je nastavio svoje inženjerske projekte, a radio je i na konjaničkoj statui za spomenik Giana Giacoma Trivulzia, komandanta francuskih snaga u gradu; iako projekt nije dovršen, crteži i studije su očuvani. Njegov najpoznatiji crtež vjerojatno je veličanstveni *Autoportret u staroj dobi* (1510. – 1513., Knjižnica Reale, Torino).

Od 1514. do 1516. Leonardo je živio u Rimu pod patronatom Pape Lea X.: bio je udomljen u *Palazzo Belvedere* u Vatikanu i izgledalo je da je zaokupljen prvenstveno znanstvenim eksperimentima. Godine 1515. konstruira mehaničkog lava za krunidbu Franje I., kralja Francuske, a već sljedeće godine je oputovao u Francusku s ciljem da uđe u njegovu službu. Proveo je svoje zadnje godine u *Château de Clouxu*, u blizini Amboisea, gdje je dizajnirao palaču u Romorantinu. Preminuo je u Amboiseu, 2. svibnja 1519. u 67. godini.

Povratak u Firencu

Godine 1502. Leonardo je ušao u službu kod Cesara Borgia, vojvode od Romagne i sina vrhovnog generala pape Aleksandra VI. U okviru svojih mogućnosti, kao glavni vojvodin arhitekt i inženjer, Leonardo je nadzirao radove na gradnji utvrda papinske vojsku u centralnoj Italiji, te dizajnirao ratne strojeve i crtao topografske mape.

Godine 1503. postaje član komisije umjetnika koji su trebali odrediti prikladnu lokaciju za smještaj Michaelangelovog *Davida* (1501. – 1504., Akademija, Firenca), a također je služio kao inženjer u ratu protiv Pise. Pred kraj godine Leonardo je počeo dizajnirati dekoraciju za veličanstvenu dvoranu *Pallazzo Vecchio*. Tema je bila *Bitka kod Anghiaria*, firentinska pobeda u ratu protiv Pise. Tijekom 1505. godine napravio je mnoštvo crteža i završio predložak u punoj veličini, ali nikada nije dovršio zidnu sliku. Čini se da je Leonardo bio vičniji skiciranju i pravljenju nacrta od konstruiranja pravih modela i slikanja pravih djela. Predložak je uništen u 17. stoljeću, a kompozicija je sačuvana samo u kopijama, od kojih je najznačajniju (1615., Louvre) napravio Peter Paul Rubens.

Za vrijeme drugog firentinskog perioda, Leonardo je naslikao nekoliko portreta, ali samo jedan je sačuvan do dana današnjeg – čuvena *Mona Lisa* (1503. – 1506., Louvre, Pariz), jedan od najslavnijih portreta ikada naslikanih. Portret je također poznat kao "*La Gioconda*". Leonardo je, čini se, imao posebnu sklonost tom portretu, jer ga je nosio na sva svoja kasnija putovanja. Ovaj Leonardov najslavniji rad je poznat kako po veličanstvenosti tehničkih inovacija, tako i po misterioznosti legendarnog osmijeha.

Taj rad je savršen primjer dvije tehnike – sfumata i kjaroskura (rasporeda svjetla i sjene, svijetlih i tamnih dijelova na slici) – koje je Leonardo primijenio među prvima. Sfumato (začađeno) je delikatan atmosferični "magloviti" ili "dimni" efekt načinjen finim, vrlo malenim prijelazima između područja boje; to je posebice uočljivo na nježnoj prozračnoj odjeći i zagonetnom osmijehu. Kjaroskuro (talijanski: *Chiaroscuro*, svjetlo i sjena) je tehnika modeliranja i definiranja forme pomoću omjera

kontrasta između svjetlosti i sjene; senzitivne ruke modela su portretirane jasnom modulacijom svjetlosti i sjene, dok je kontrast boja oskudno upotrebljavan.

U isto vrijeme Leonardo proučava let ptica, dizajnira stroj za letenje, i pokušava riješiti kvadraturu kruga, te proučava fluidne elemente: vodu, zrak i vatru. Do danas sačuvani Leonardovi crteži, koji otkrivaju njegovu briljantnu nadarenost za sastavljanje nacrta i njegovu veličanstvenost u otkrivanju anatomije ljudi, životinja i biljaka, mogu se pronaći u najvažnijim europskim zbirkama. Najveći dio nalazi se u dvorcu Windsor u Engleskoj. Zanimanje za ljudsku anatomiju svojstveno je mnogim znanstvenicima renesanse, uzevši u obzir da je znanje o anatomiji tijela u to vrijeme bilo vrlo oskudno.

Starost i smrt

Godine 1506. Leonardo se vratio u Milano, na poziv francuskog guvernera, Charlesa d'Amboisea. Sljedeće je godine imenovan dvorskim slikarom Luja XII., koji je tada prebivao u Milanu. Sljedećih šest godina Leonardo je dio vremena provodio u Milanu, a dio u Firenci, gdje je često posjećivao svoju polubraću i polusestre i vodio brigu o svom nasljdstvu. Tada je nastala i slika *Bogorodica s Djetetom i sv. Anom*, a poduzima i detaljna anatomska istraživanja. U Milanu je nastavio svoje inženjerske projekte, a radio je i na konjaničkoj statui za spomenik Giana Giacoma Trivulzia, komandanta francuskih snaga u gradu; iako projekt nije dovršen, crteži i studije su očuvani. Njegov najpoznatiji crtež vjerojatno je veličanstveni *Autoportret u staroj dobi* (1510. – 1513., Knjižnica Reale, Torino).

Od 1514. do 1516. Leonardo je živio u Rimu pod patronatom Pape Lea X.: bio je udomljen u *Palazzo Belvedere* u Vatikanu i izgledalo je da je zaokupljen prvenstveno znanstvenim eksperimentima. Godine 1515. konstruira mehaničkog lava za krunidbu Franje I., kralja Francuske, a već sljedeće godine je oputovao u Francusku s ciljem da uđe u njegovu službu. Proveo je svoje zadnje godine u *Château de Clouxu*, u blizini Amboisea, gdje je dizajnirao palaču u Romorantinu. Preminuo je u Amboiseu, 2. svibnja 1519. u 67. godini.

Znanstveni i teorijski projekti

Kao znanstvenik Leonardo se uzdizao iznad svih svojih suvremenika. Njegove znanstvene teorije, kao i njegove umjetničke inovacije, bile su bazirane na pažljivom promatranju i preciznom dokumentiranju.

Shvaćao je, bolje nego bilo tko u njegovom ili sljedećem stoljeću, važnost preciznog znanstvenog opažanja.

Nažalost, kao što često nije uspijevalo ostvariti svoje umjetničke projekte, tako nikada nije dovršio planirane rasprave (monografije) na temu različitih znanstvenih tema. Njegove teorije sadržane su u brojnim bilježnicama, a većina ih je sačuvana u rukopisima. Budući da ju se ne može lako dešifrirati, Leonardova ostavština nije raznesena tijekom njegova života. Kada je u 16. stoljeću objavljena dovela je do revolucije u znanosti.

Leonardo je zapravo preduhitrio mnoga meteorološka i geološka otkrića, razumijevao je efekt Mjeseca na plimu i oseku, nagovještavao je moderno shvaćanje formiranja kontinenata te je pretpostavio podrijetlo fosiliziranih ljuštura. Bio je među prvim osnivačima Njegova shema za gradnju kanala riječnih sustava još danas ima praktičnu vrijednost. Predstavio je velik broj genijalno osmišljenih strojeva, od kojih su mnogi bili potencijalno upotrebljivi, između njih i ronilačko koristiti u praksi, utemeljile su zvučne zakone aerodinamike.

Izumi

Čovjekov let je bio problem na kojem je Leonardo radio intenzivno punih 25 godina. Kao i kod drugih studija, kretao je od razumnih pretpostavki: "Iako je čovjek sa svojim duhovnim sposobnostima otkrio velik broj pronalazaka ... nikad neće otkriti pronalazak koji može nadmašiti prirodu po ljepoti, jednostavnosti i neposrednosti, u čijem stvaranju ne nedostaje ništa i ništa nije prekomjerno."

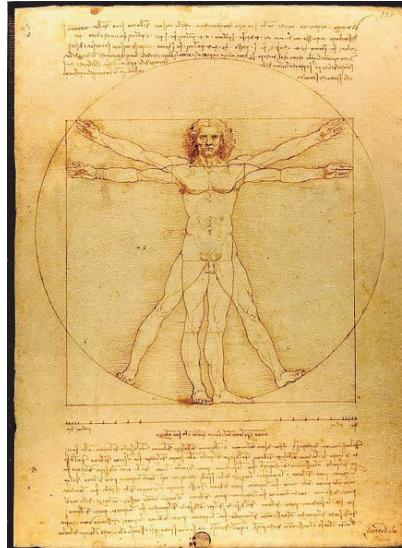
Na žalost nije mu uspjelo otkriti tajnu pogonske snage pri letu, tako da se čini da su njegova promatranja i njegov raznolika nastojanja u proučavanju ptičjeg leta ostala bez učinka. Glavnina njegovih nacrta se bavi izumima o letu sa pomičnim krilima, u kojima čovjek, koji leži na jednoj dasci okrenut licem prema dolje, treba pomicati krila. Ponekad ga je njegova revnost

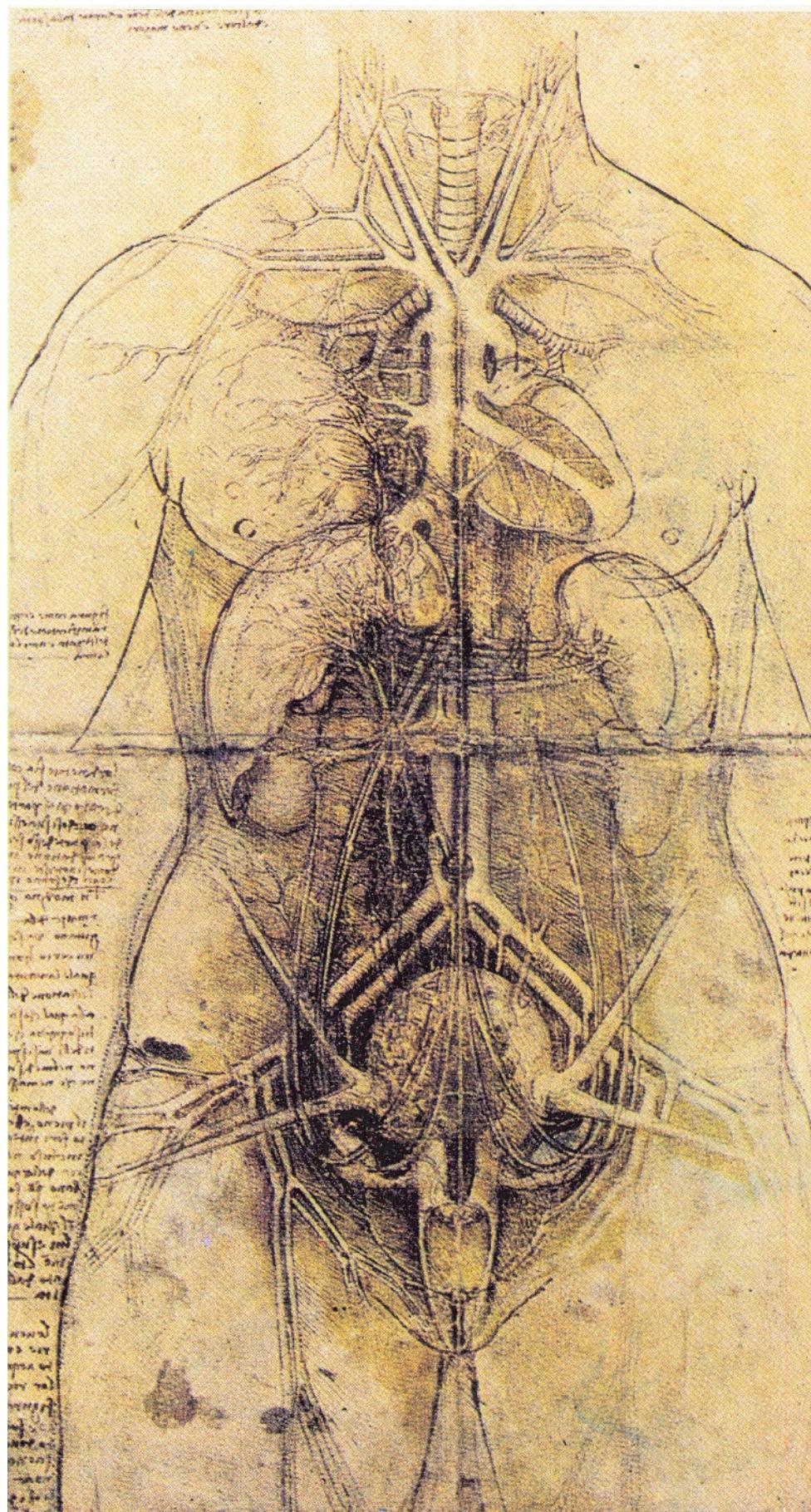
vodila do čudnovatih ekstrema - naprava sa nekoliko dašćica postavljenih u obliku ptičjih krila, sa trupom forme ljske spada vjerojatno u fantastičan izum. Međutim, padobran piramidalnog oblika se potvrdio u praksi, vjerojatno je Leonardo bio prvi pronalazač koji je otkrio jedan takav pronalazak.

Izum propelera oblika vijka budi još i danas u inženjerima zračnog prijevoza velik interes. Leonardo izgleda nije davao tome velik značaj, čak se i pretpostavlja da je tu konstrukciju preuzeo od zvrka, igračke koja je tada već bila poznata. Mnogi smatraju ovaj pronalazak prvim helikopterom i pretečom propeleru, unatoč tome što aerodinamički gledano nema pretjerane sličnosti sa istima, doli samo vizualne sličnosti.

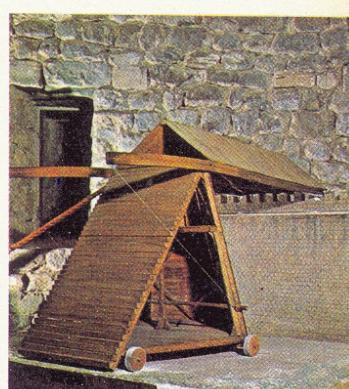
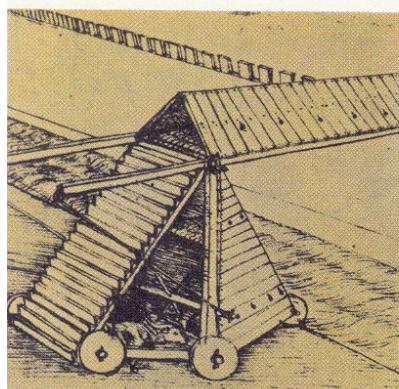
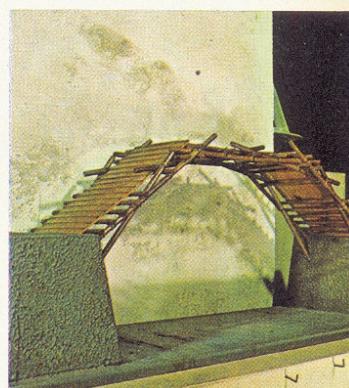
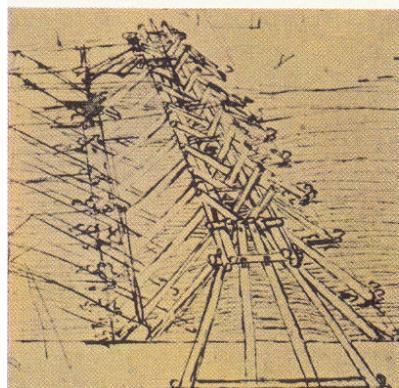
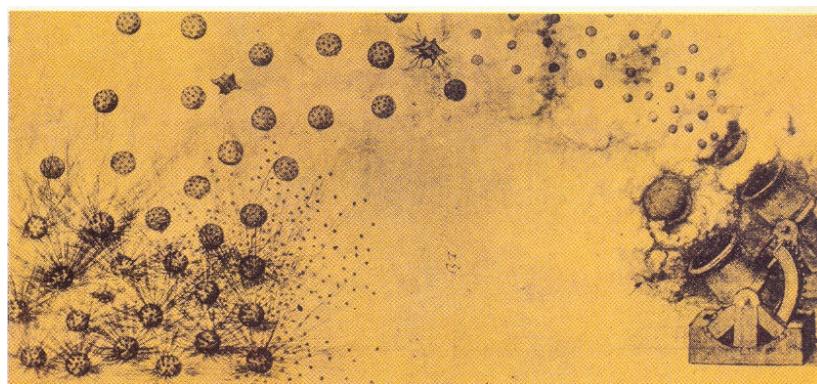
Leonardova primijenjena mehanika - možda u jačoj mjeri nego njegove druge studije znanstvene ili tehničke umjetnosti - pobuđuje priznanje i čuđenje u 20. stoljeću koje je svjesno strojeva i motora. Puno provjeriti i proizvesti odmah radne modele njegovih vozila i kolovrata. Vozilo je tako izumljeno da se pokreće od strane dviju grupa svinutih opruga koje daju promjenjivu silu; dok jedna grupa radi druga se odijelo. Njegove leteće naprave, iako se nisu mogle povlaci, te se tako dolazi do ravnomjernog pokretanja.

Vreteno sliči u principu onima koji se danas upotrebljavaju u tekstilnoj industriji. Vreteno je viličasti dio, i Leonardov smisleni pogon nije dopustio da se samo rotira, nego i pomicanje prema naprijed i prema unazad; tako se konac ravnomjerno namatao na kalem.

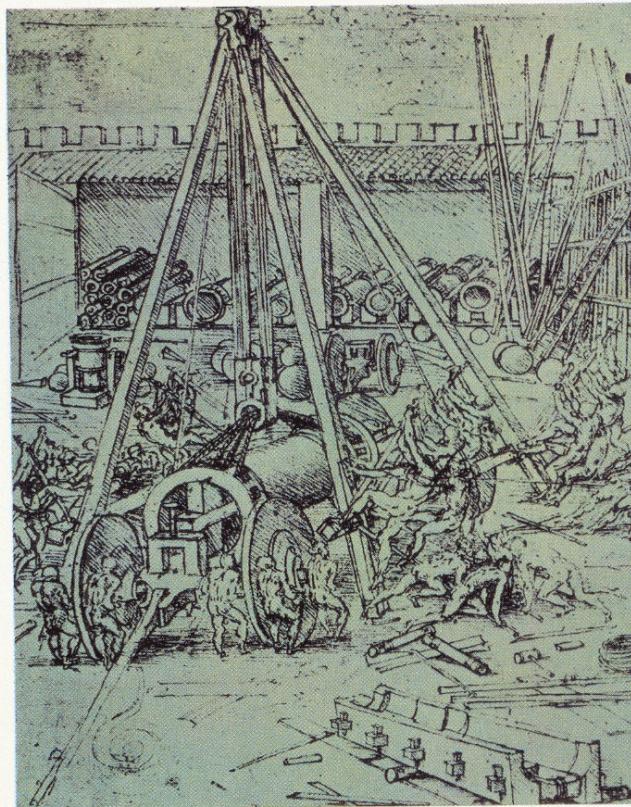
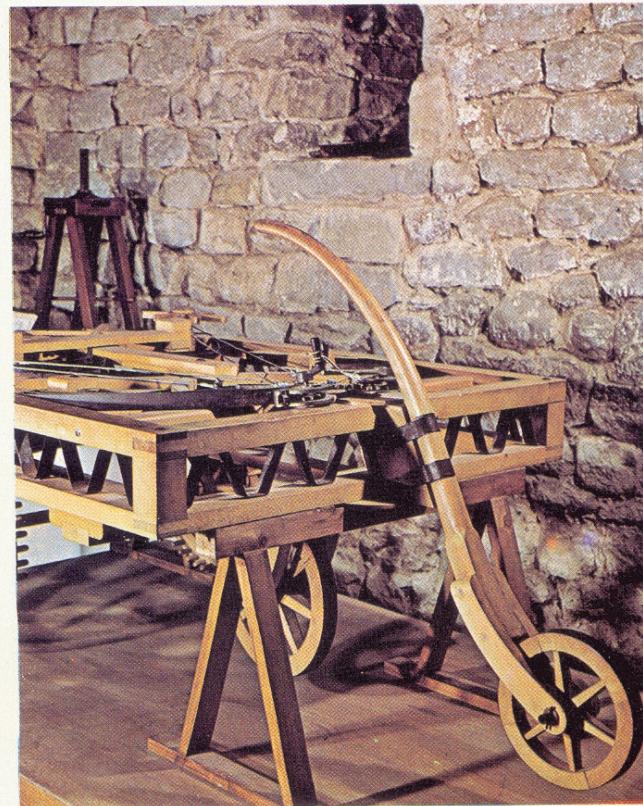
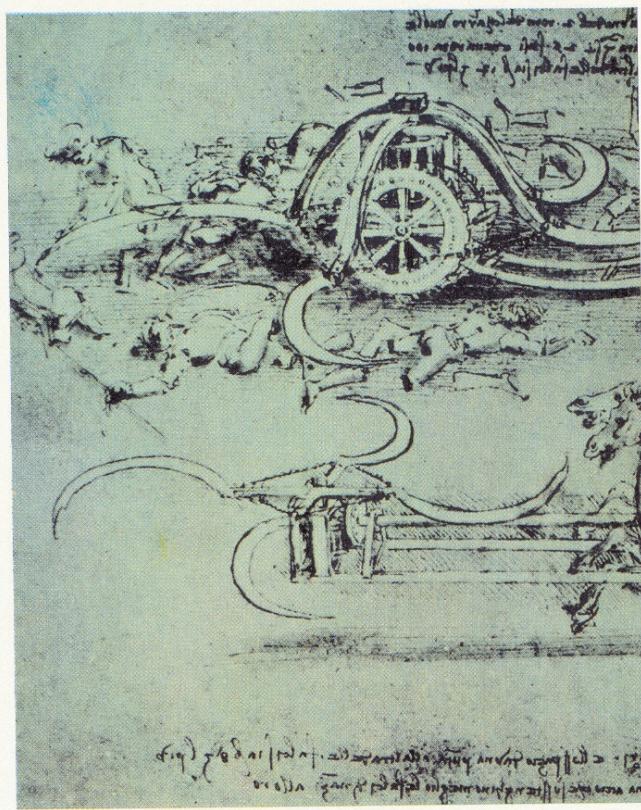
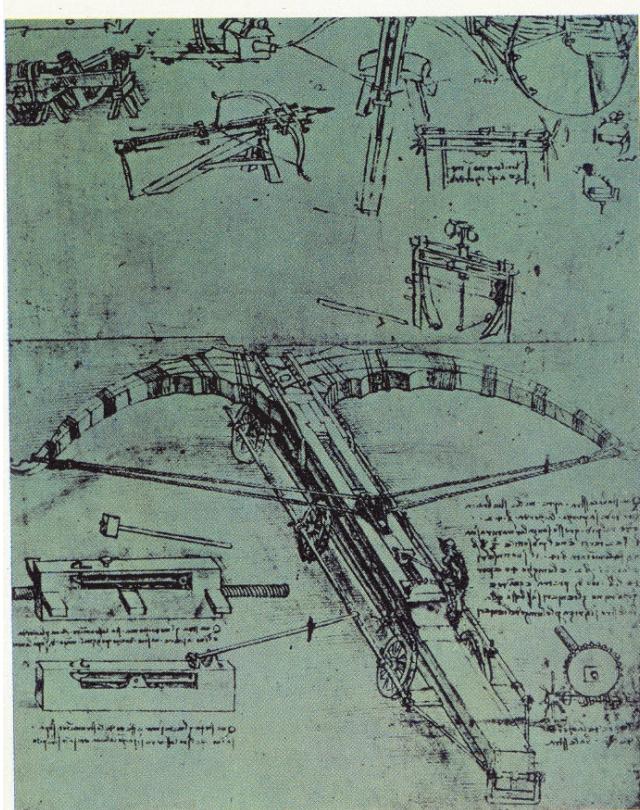

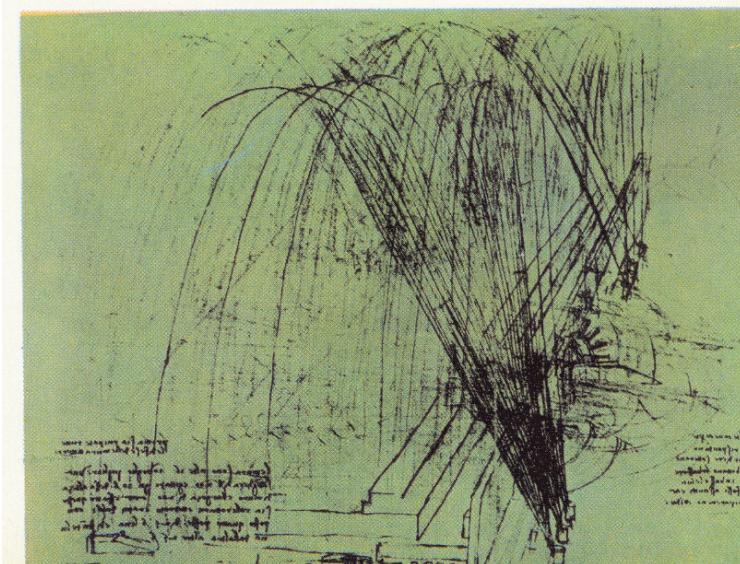
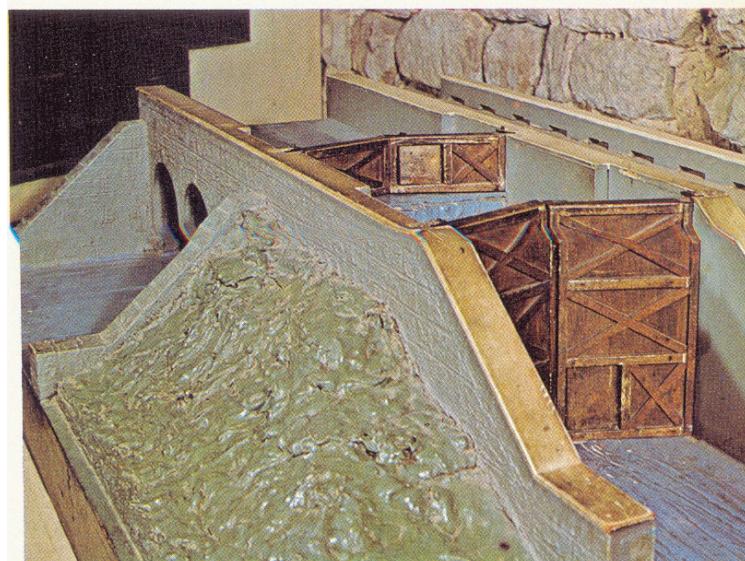
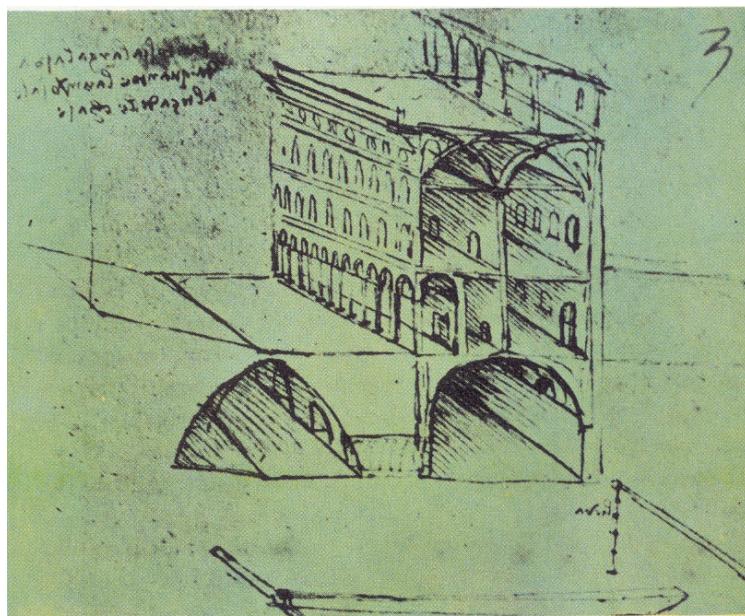
U mrtvačnicama bolnica Santa Marija Nova i Santo Spirito, Leonardo je počeo da secira leševe kako bi mogao proučavati anatomiju ljudskog tijela.

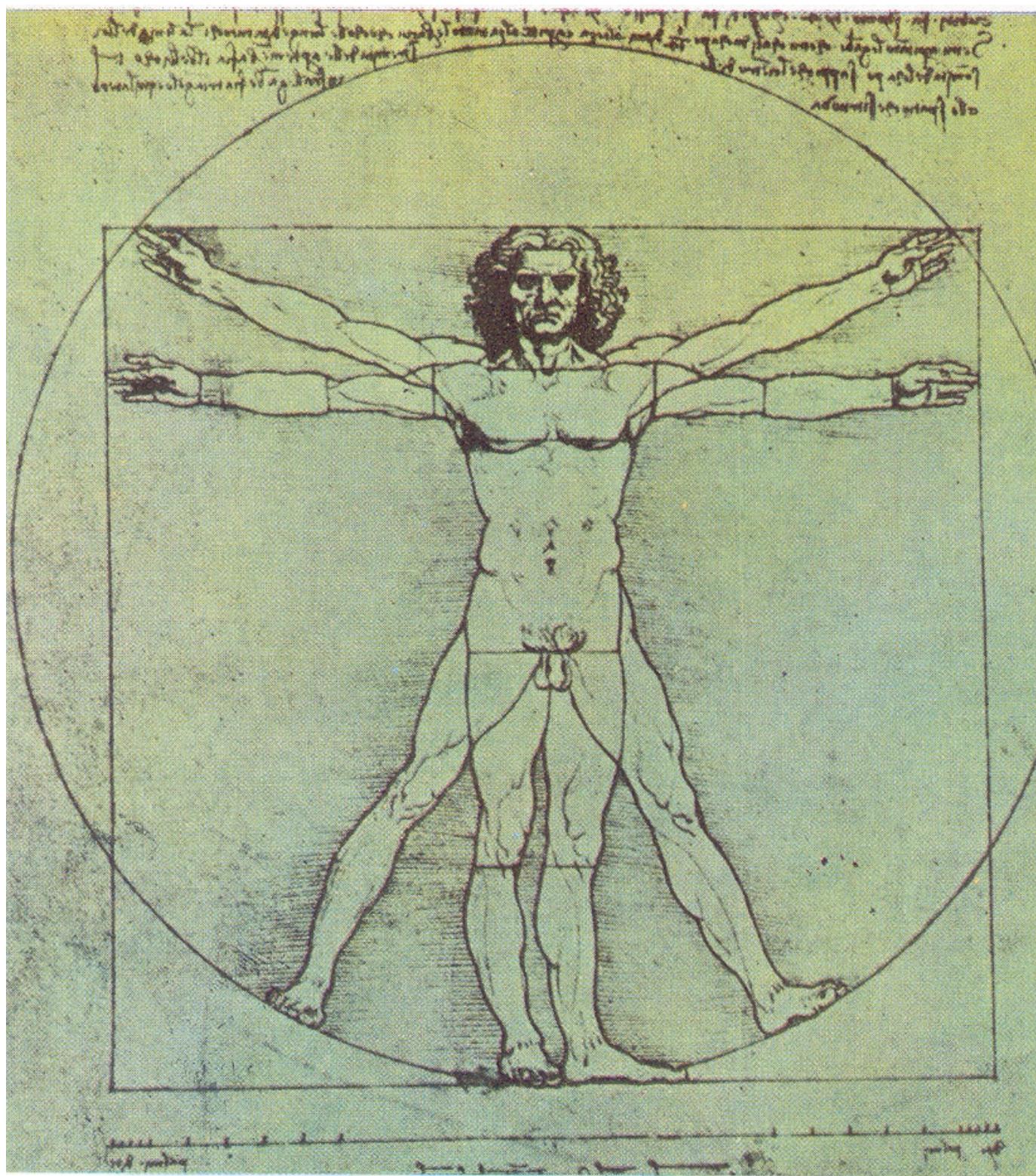
Polje mehanike, hidraulike i ratne vještine

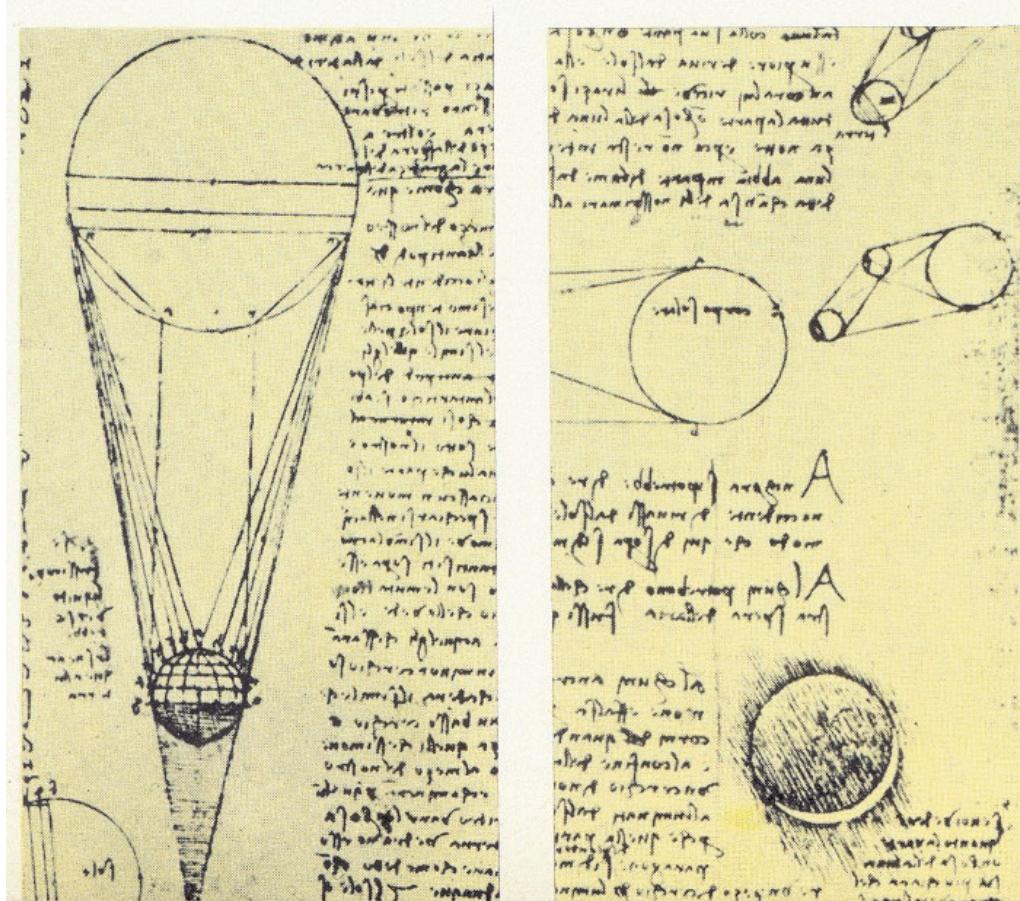
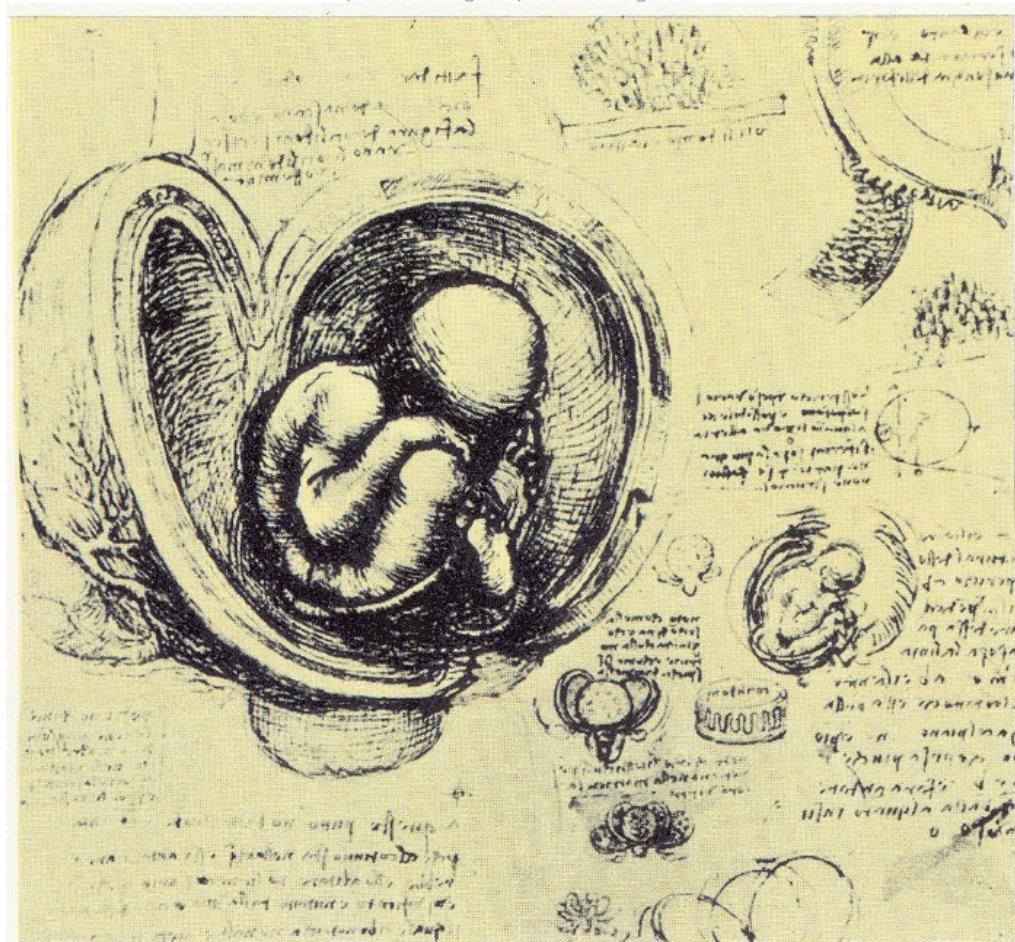
Ogromne sprave za izbacivanje strijela, jurišni mostovi, bombarde s projektilima, eksplozivi—budući šrapneli—samohodna jurišna kola ili kola s konjima, predstavljali su veliku riznicu ideja i istraživanja koju je Leonardo donio iz Firence u Milano.

Arhitekta koji bi želio izgraditi grad budućnosti, u Leonardovim rukopisima bi mogao pronaći kompletan urbanistički plan i planove za sve zgrade, javne i privatne.

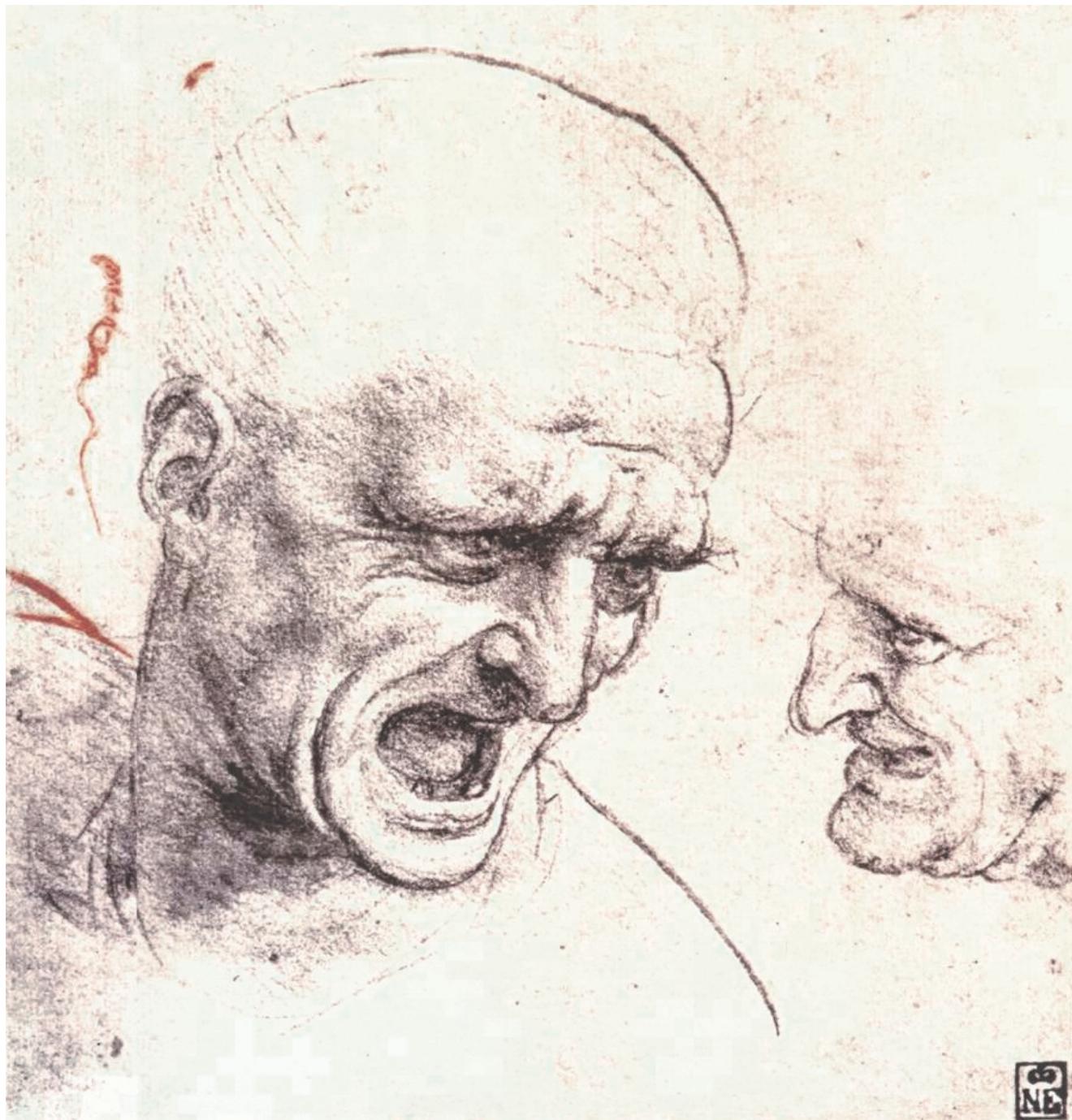

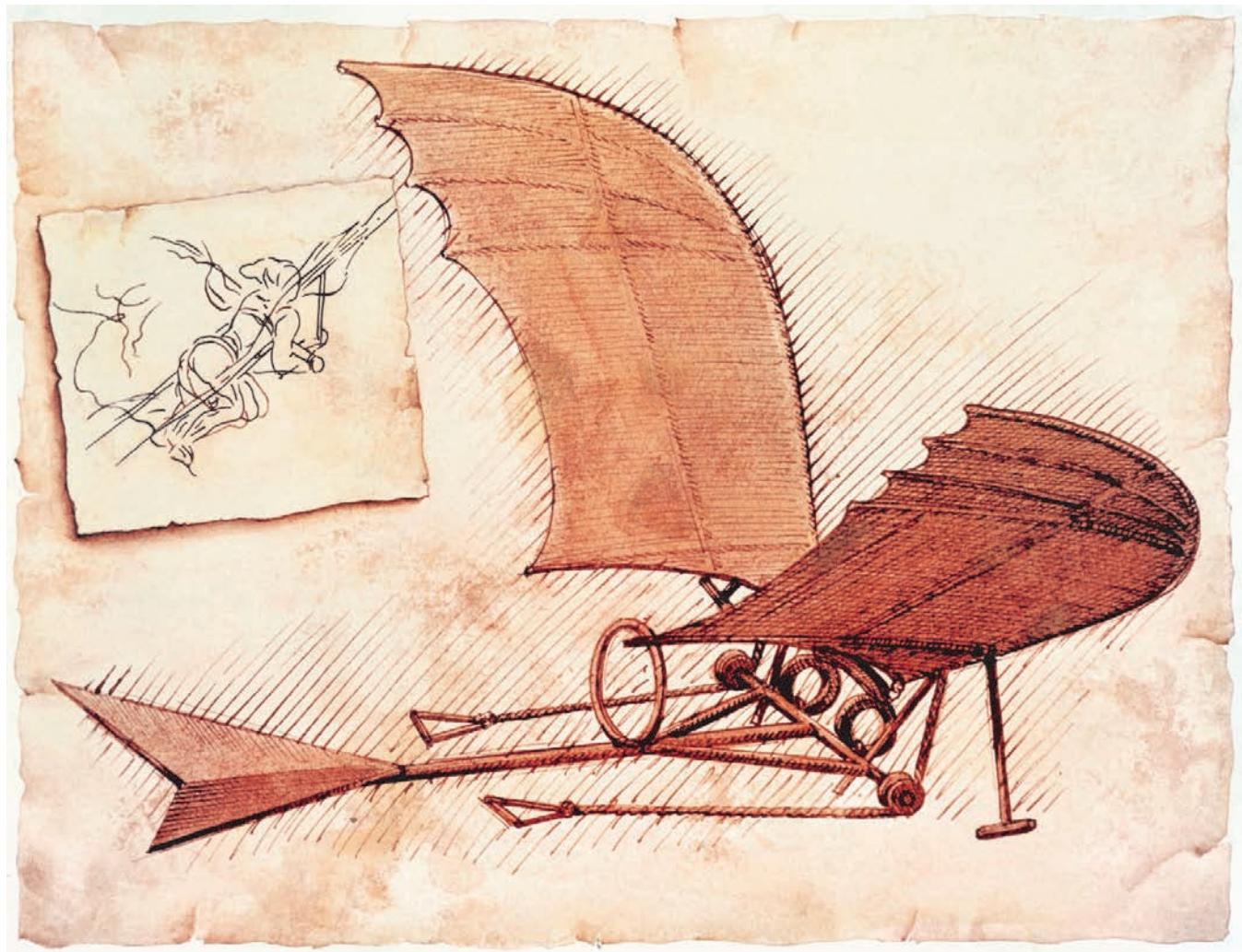
U manastiru Santa Marija Novela Leonardo je neprestano radio: na konstrukciji brodskog trupa, na proučavanju "božanske proporcije" ljudskog tijela.

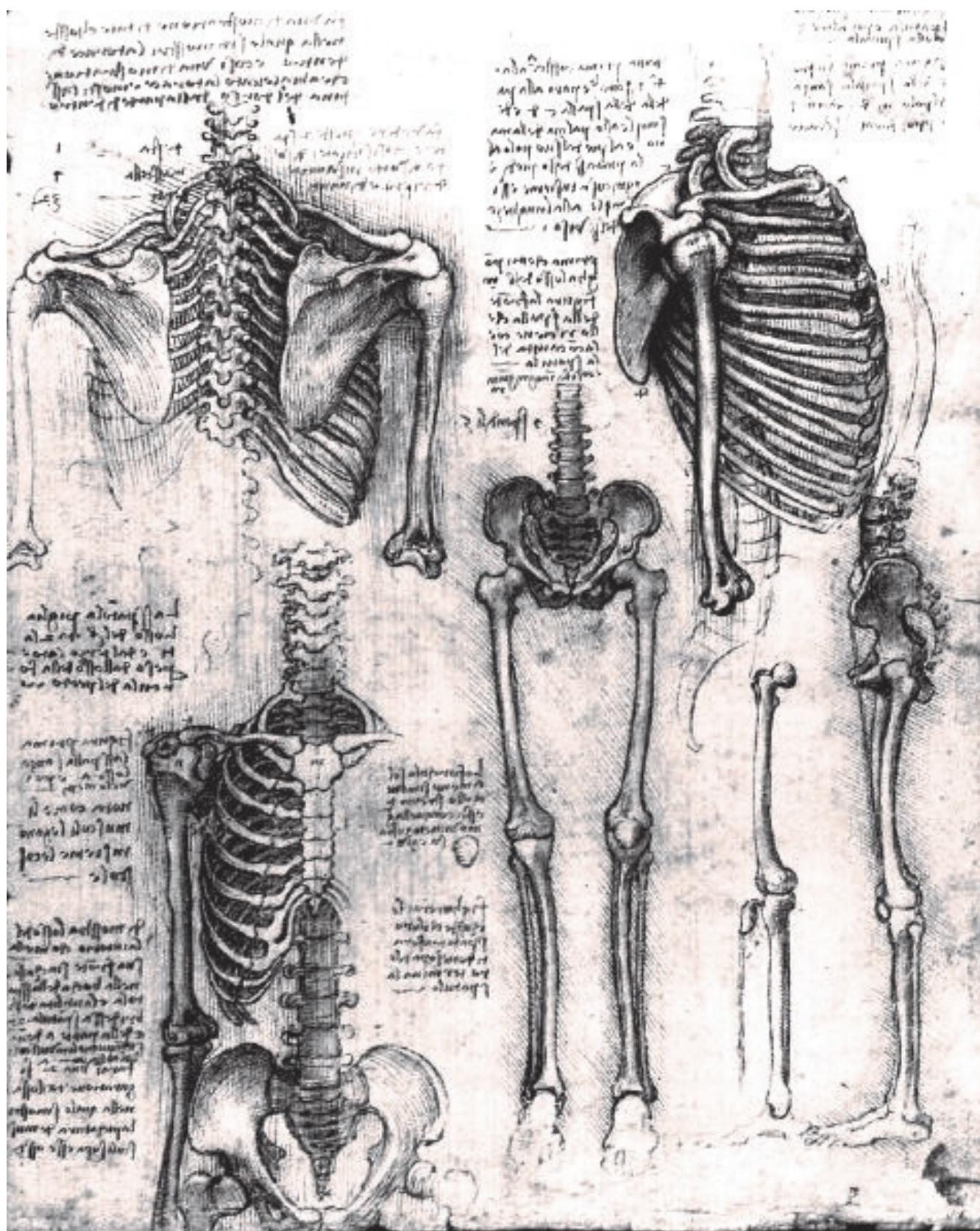
Studije o ljudskom začetku za Traktat o anatomiji, i o projektovanju svjetlosti i sjenke u Sunčevom sistemu

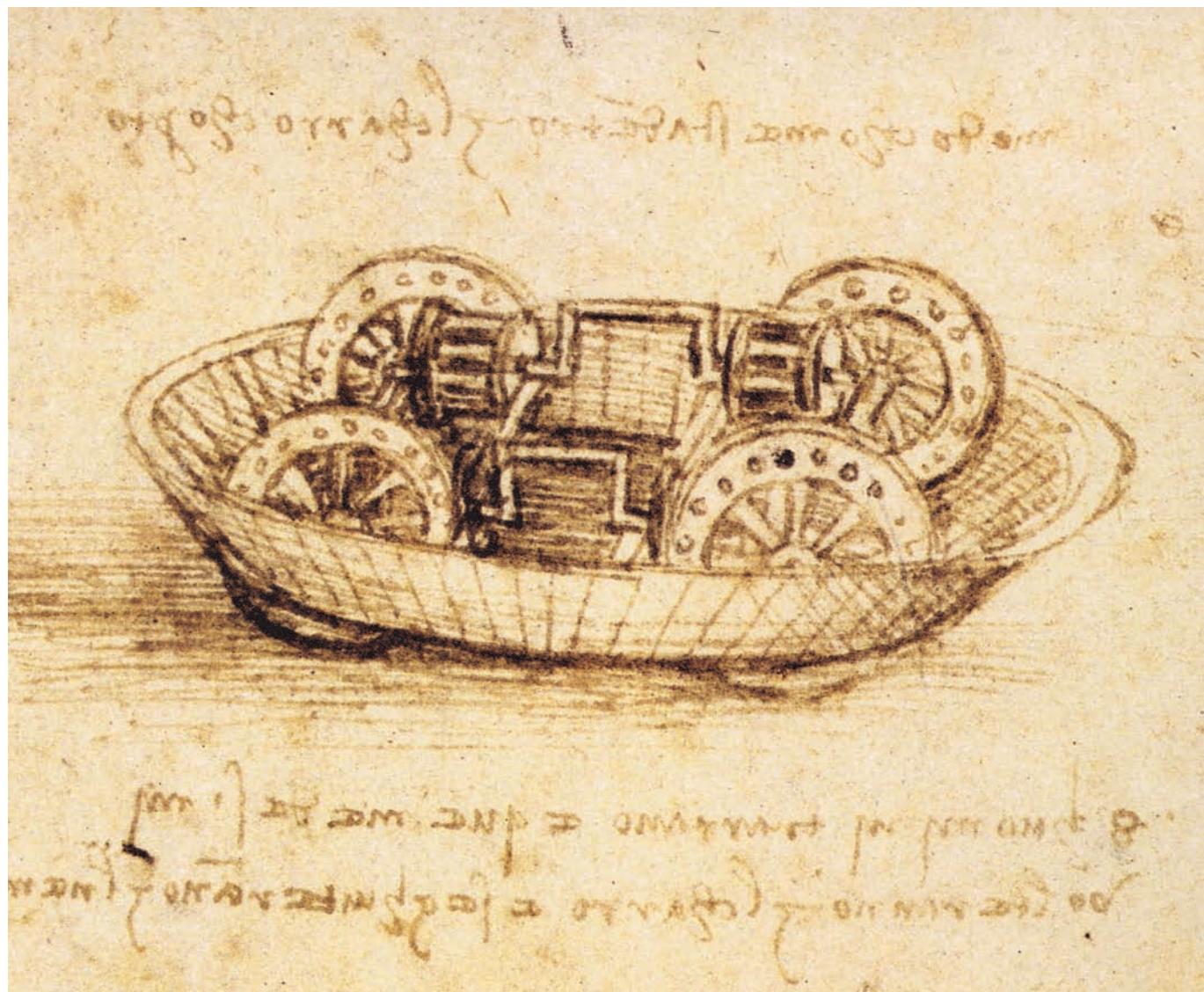

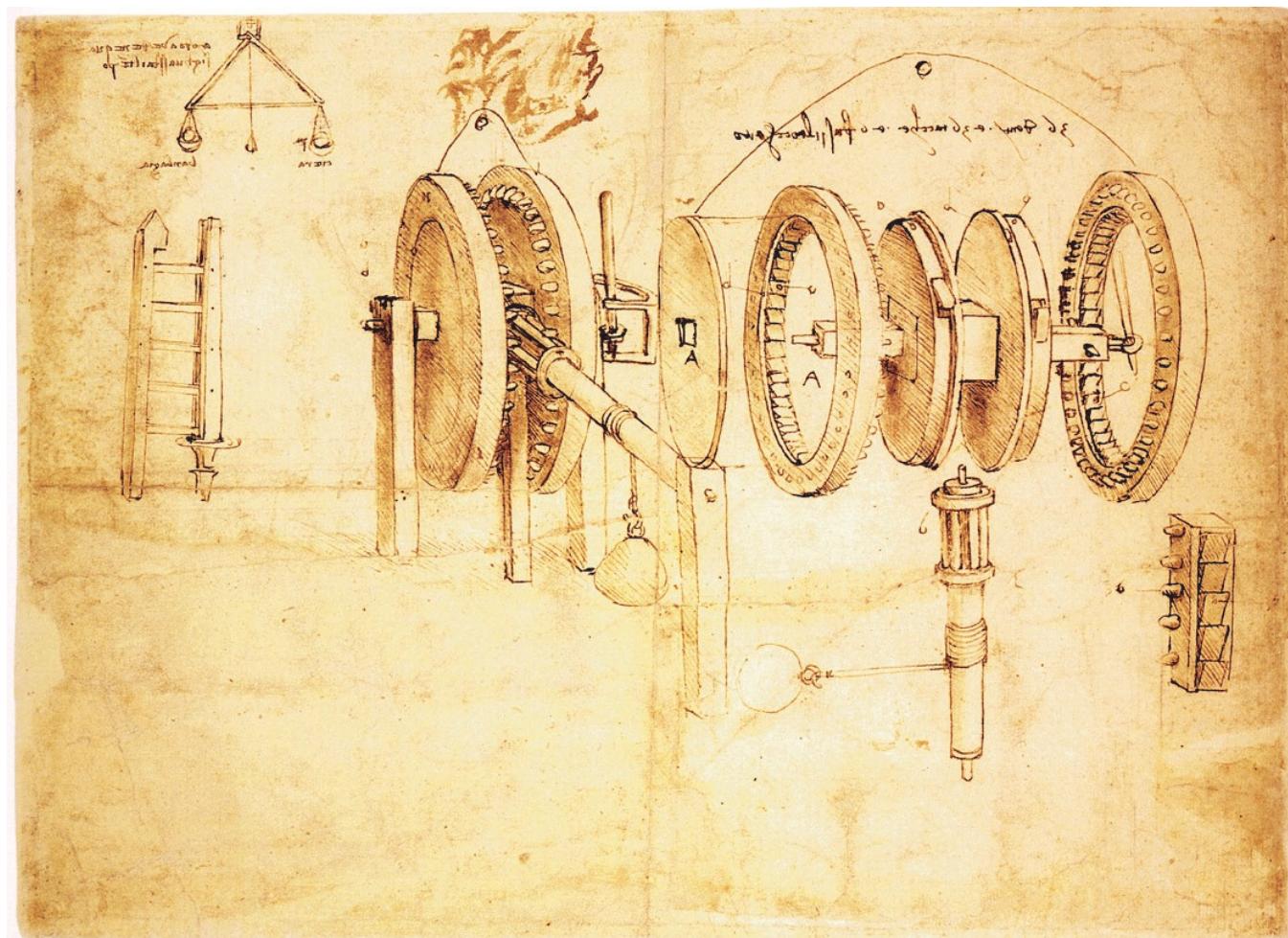

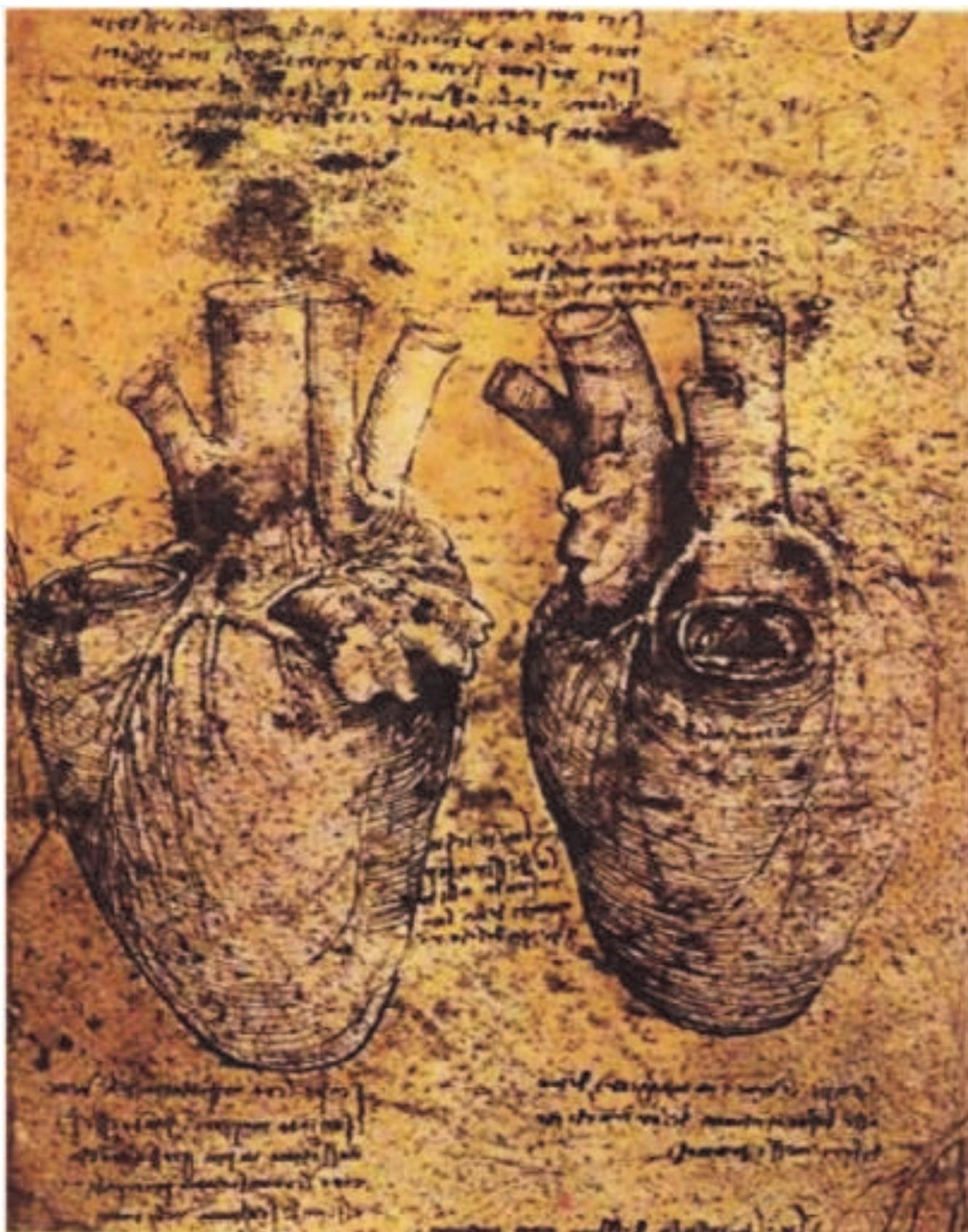

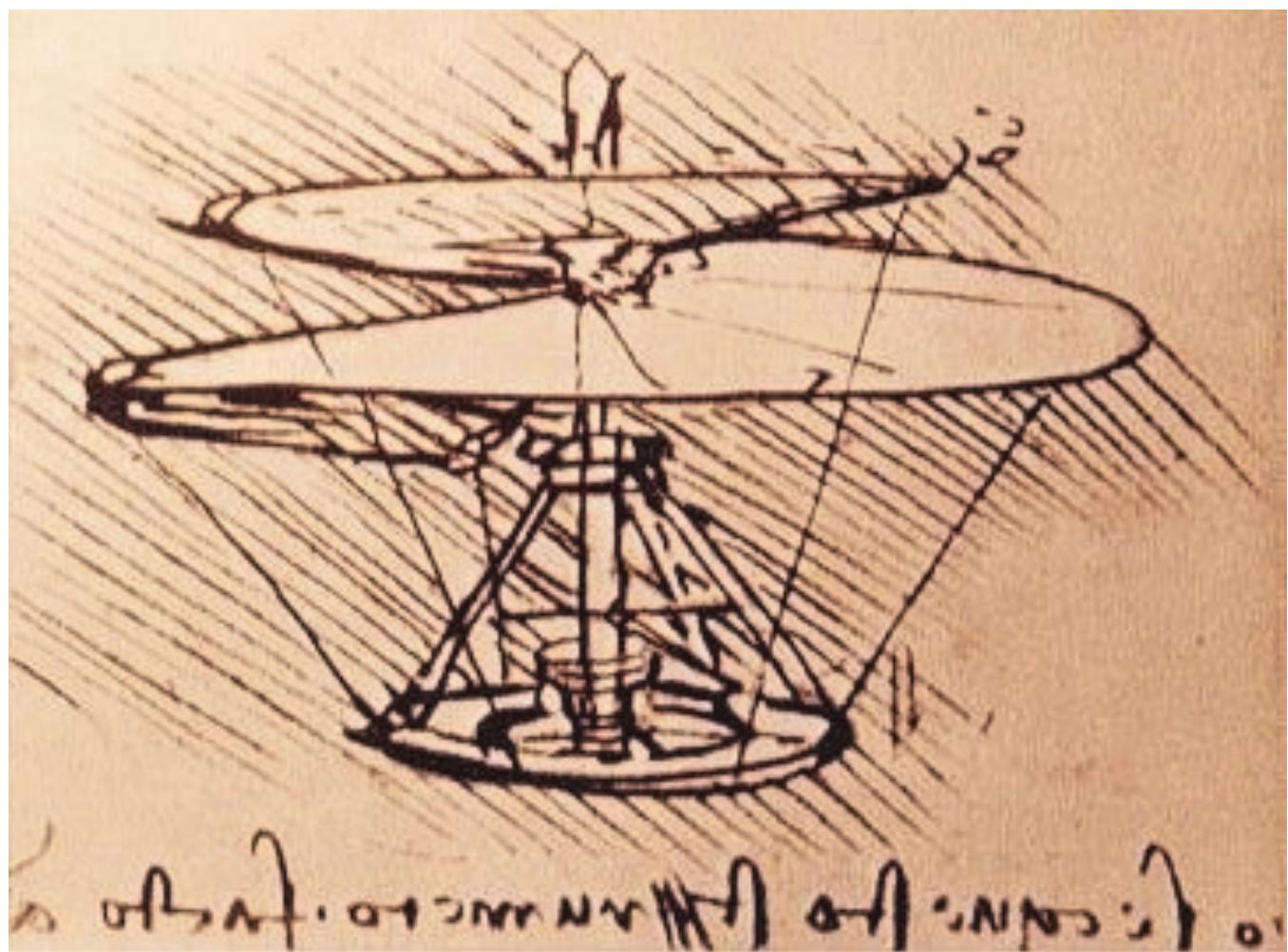

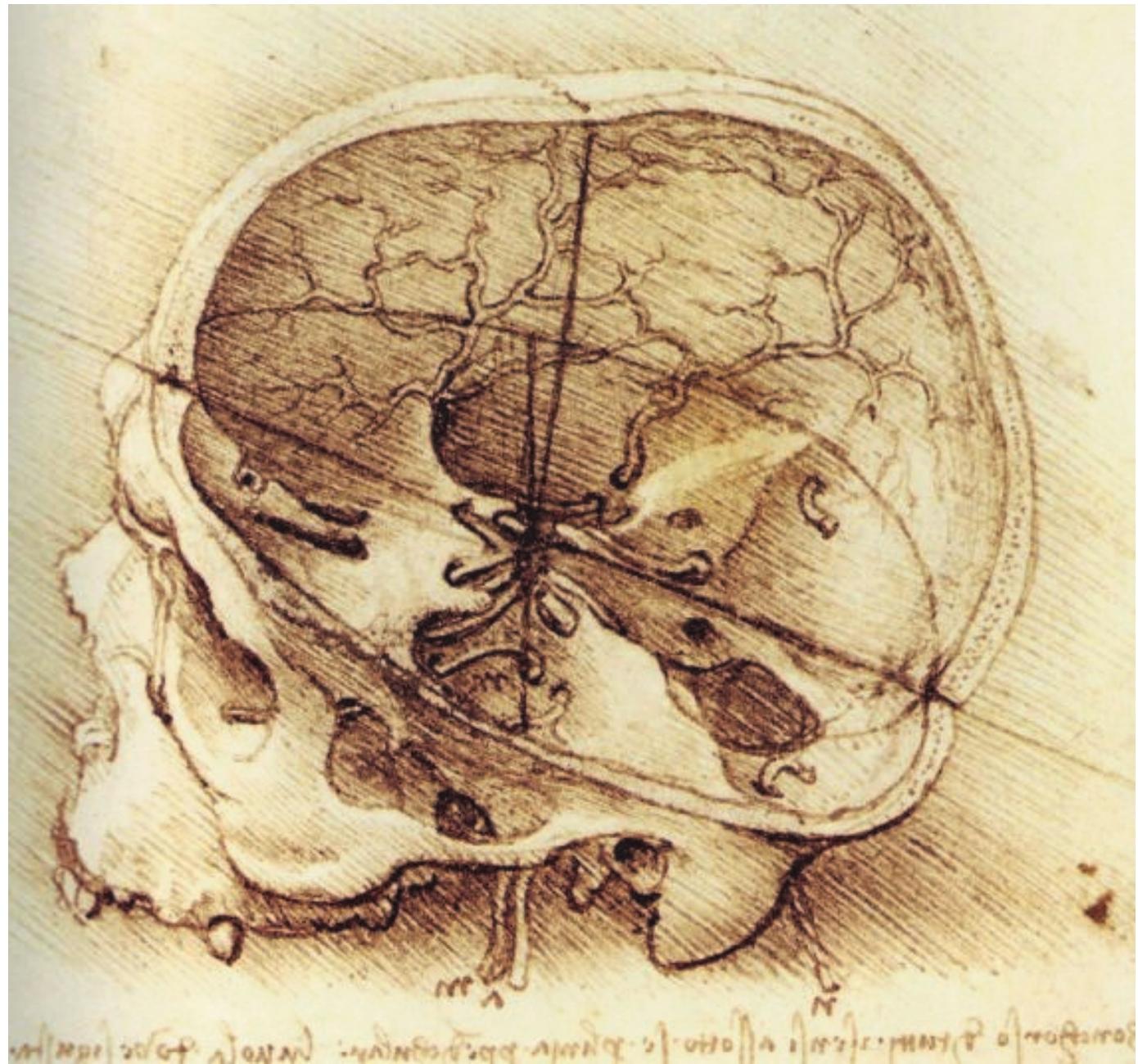

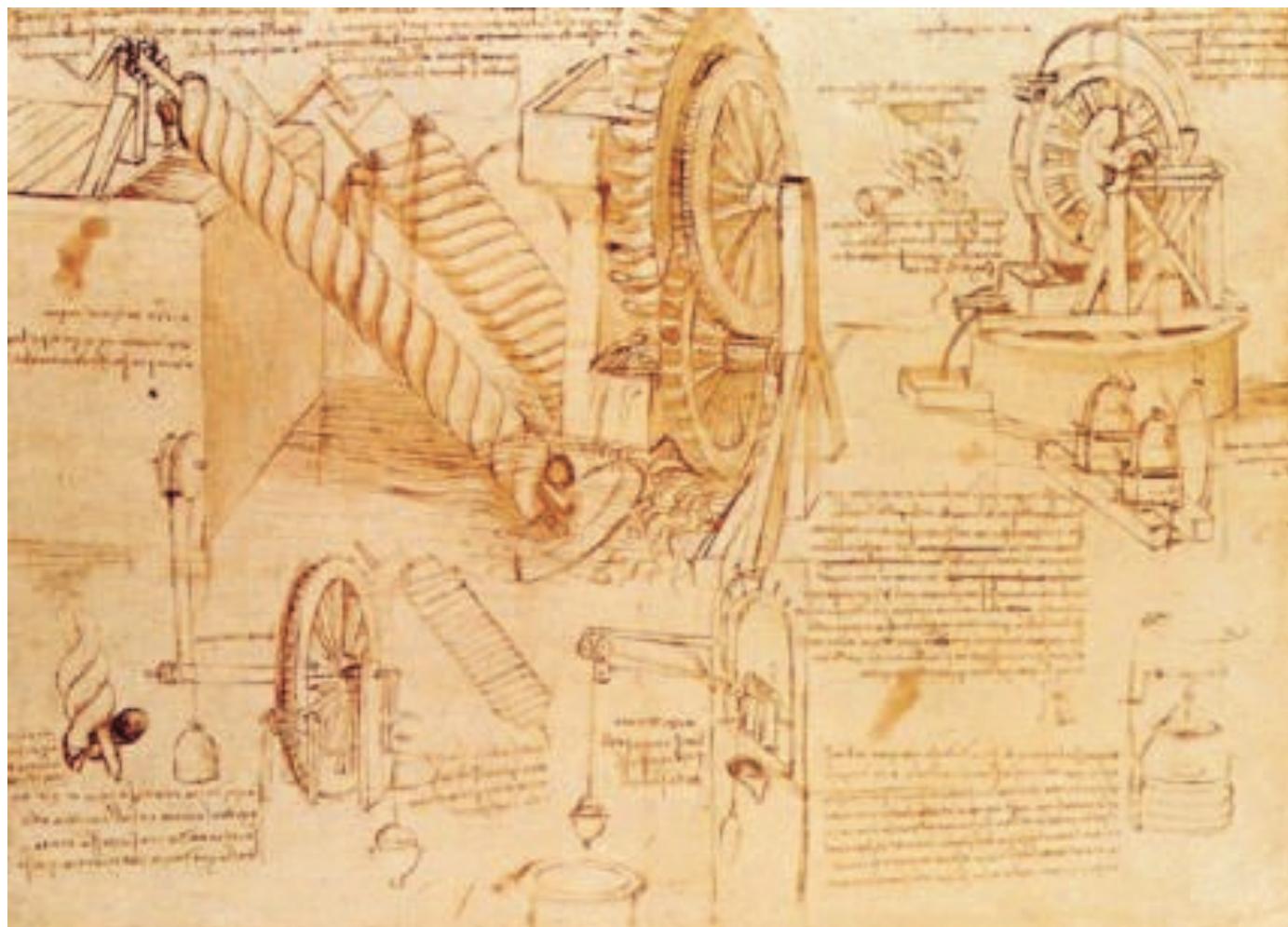

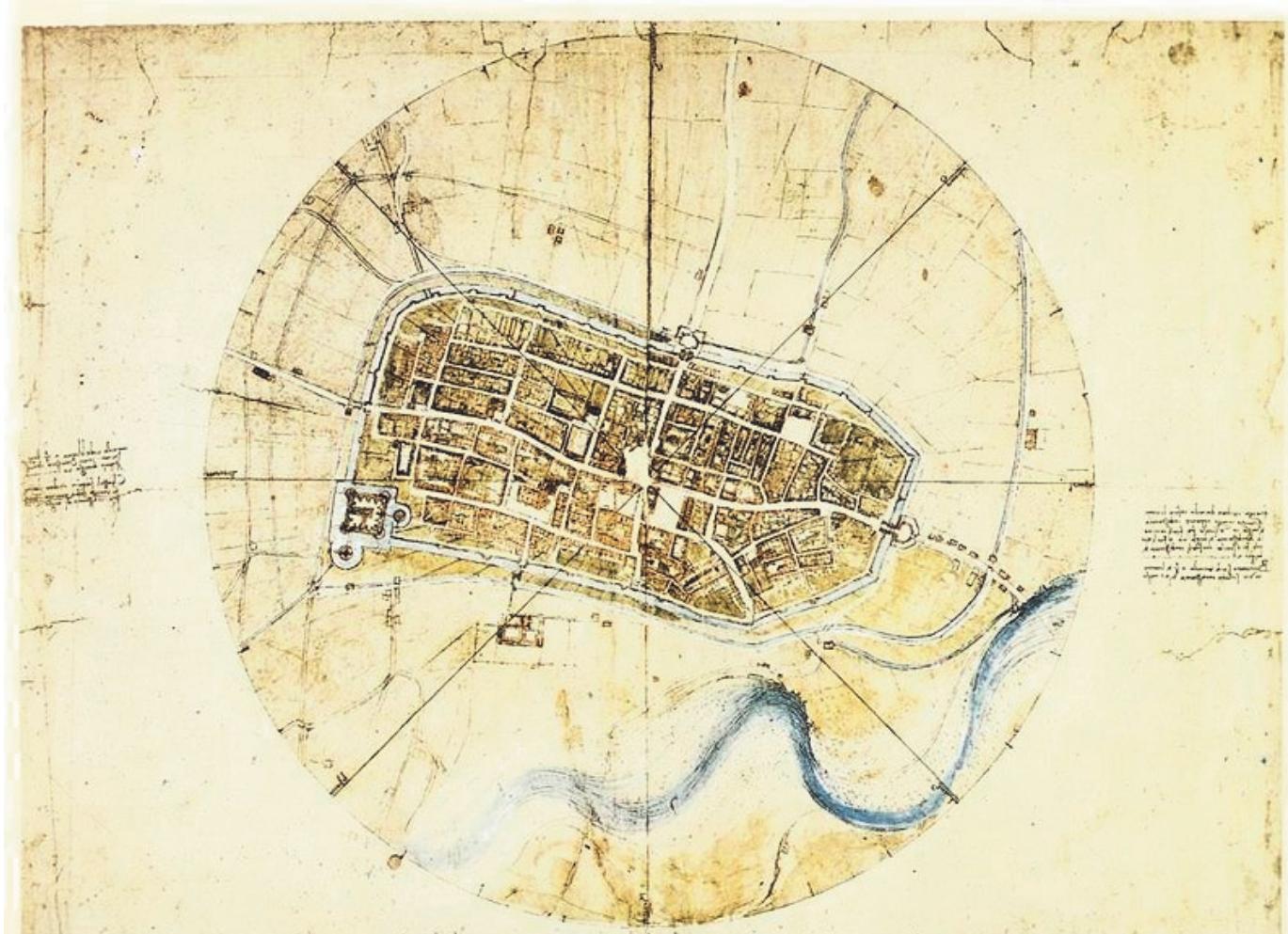

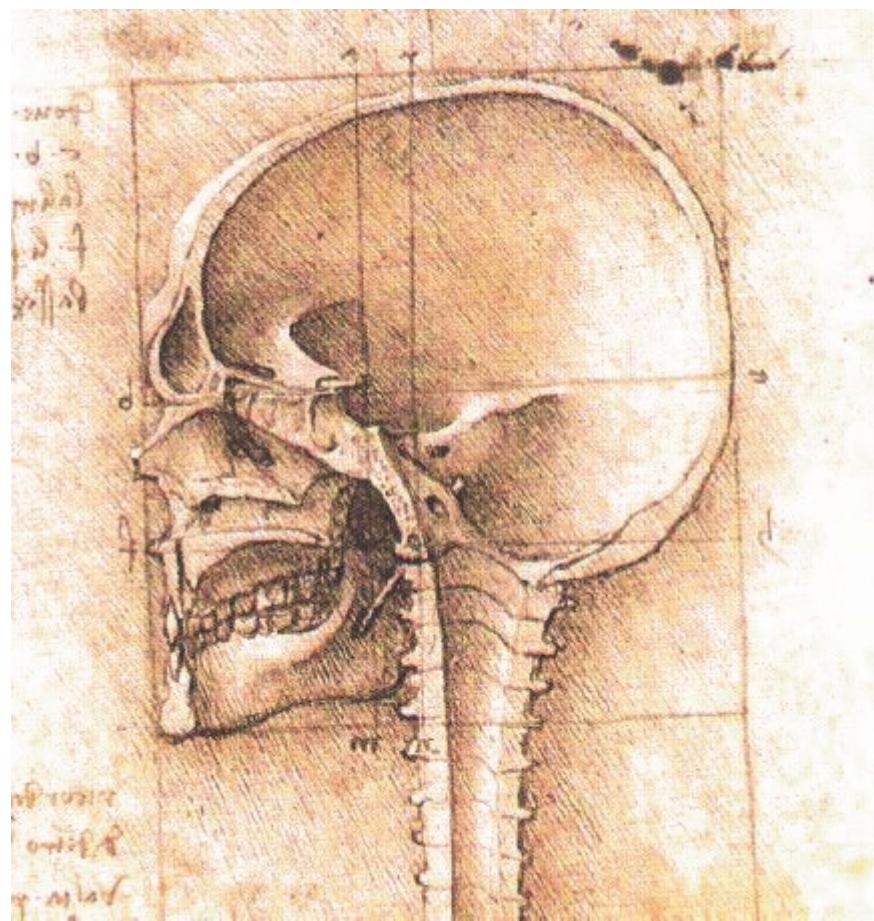
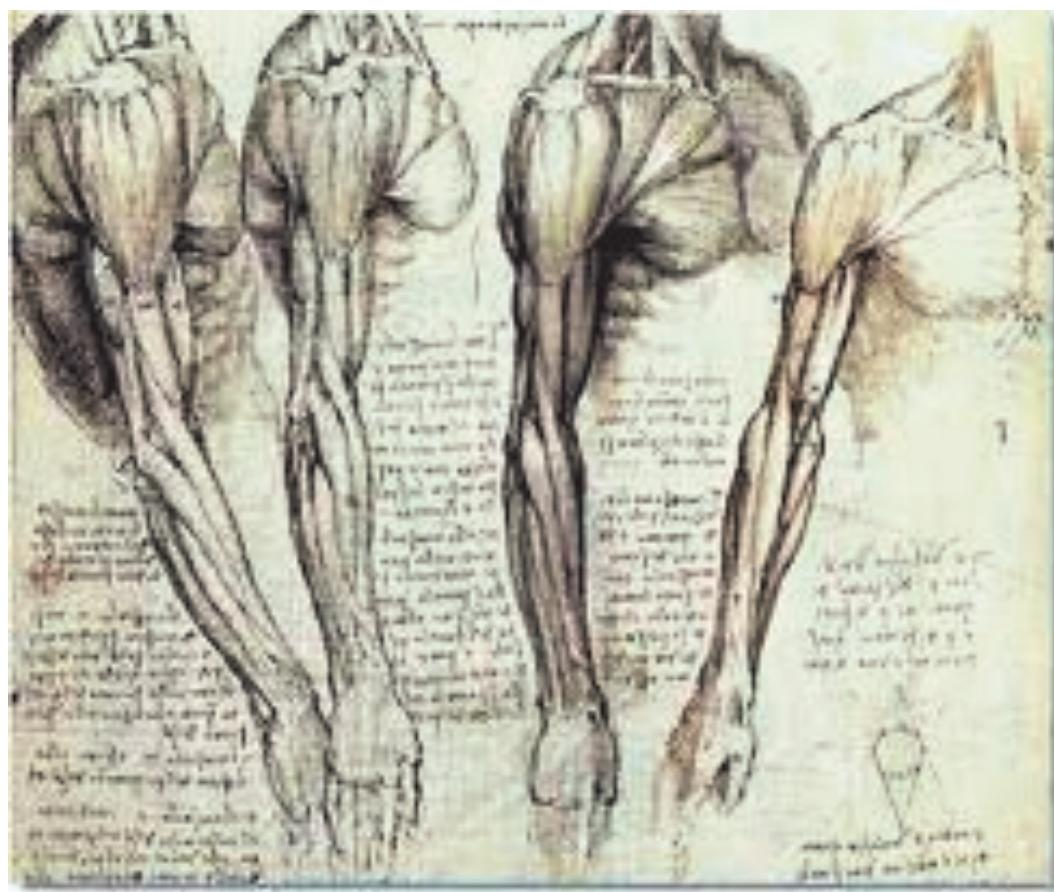

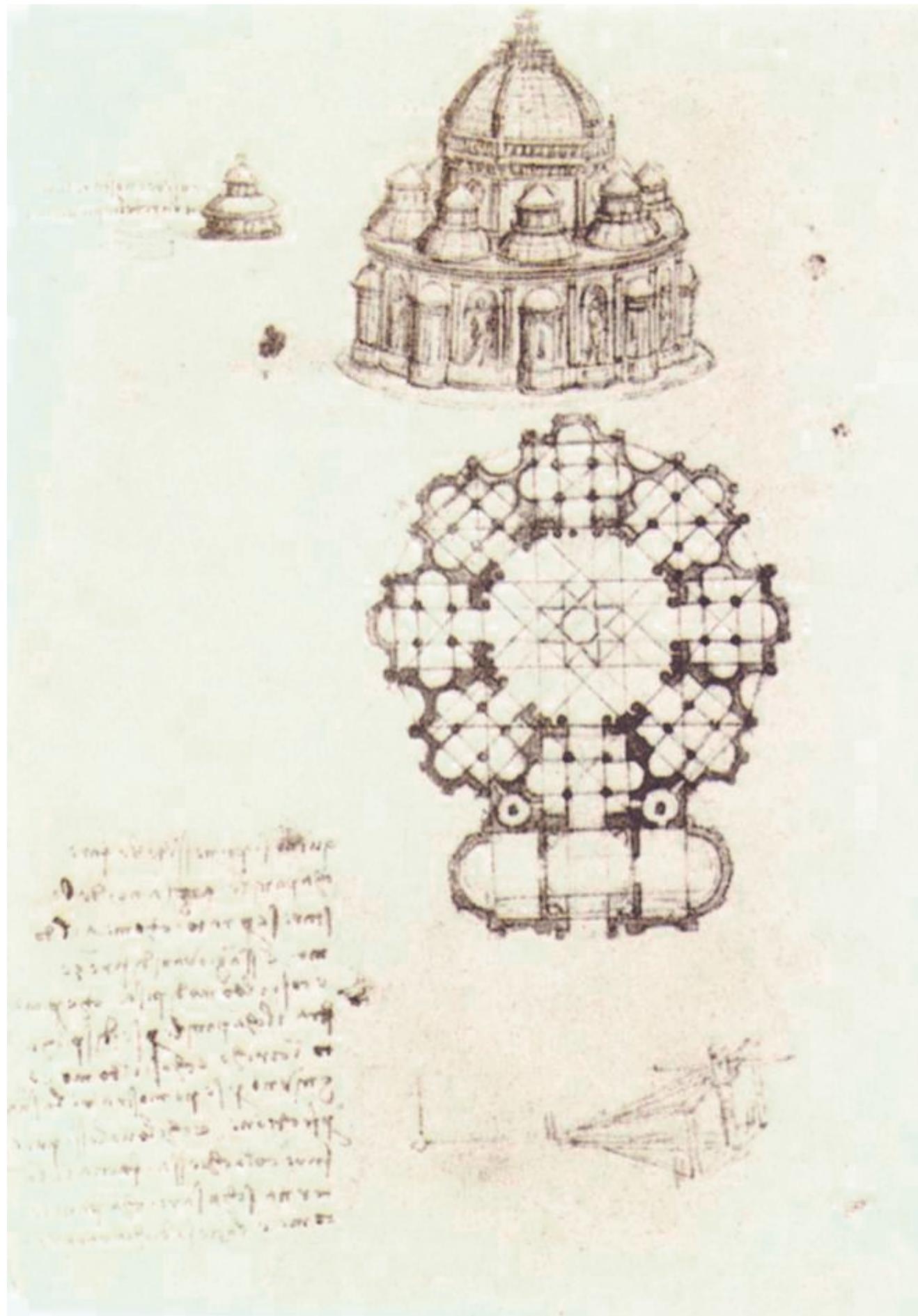
Skice

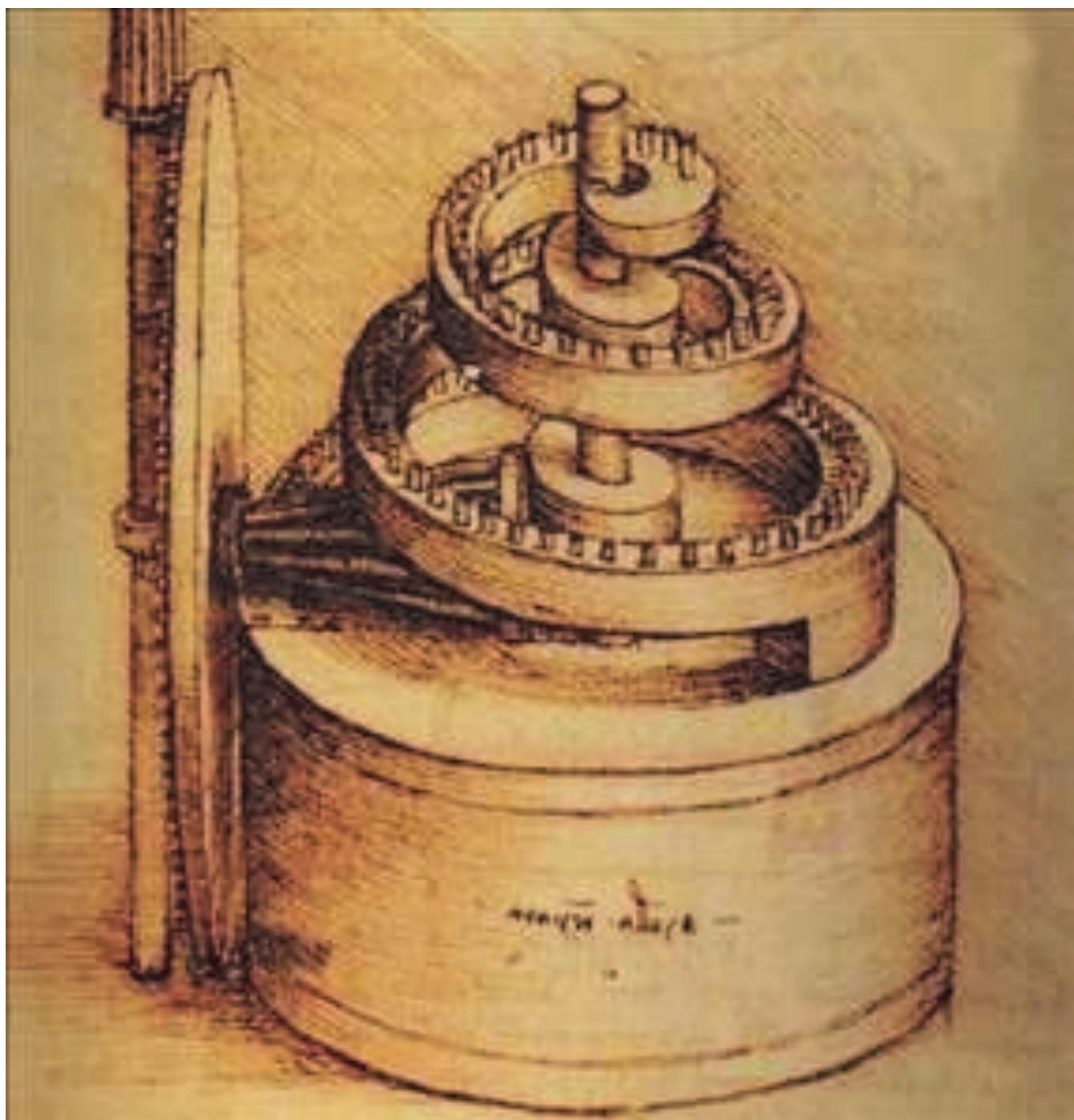

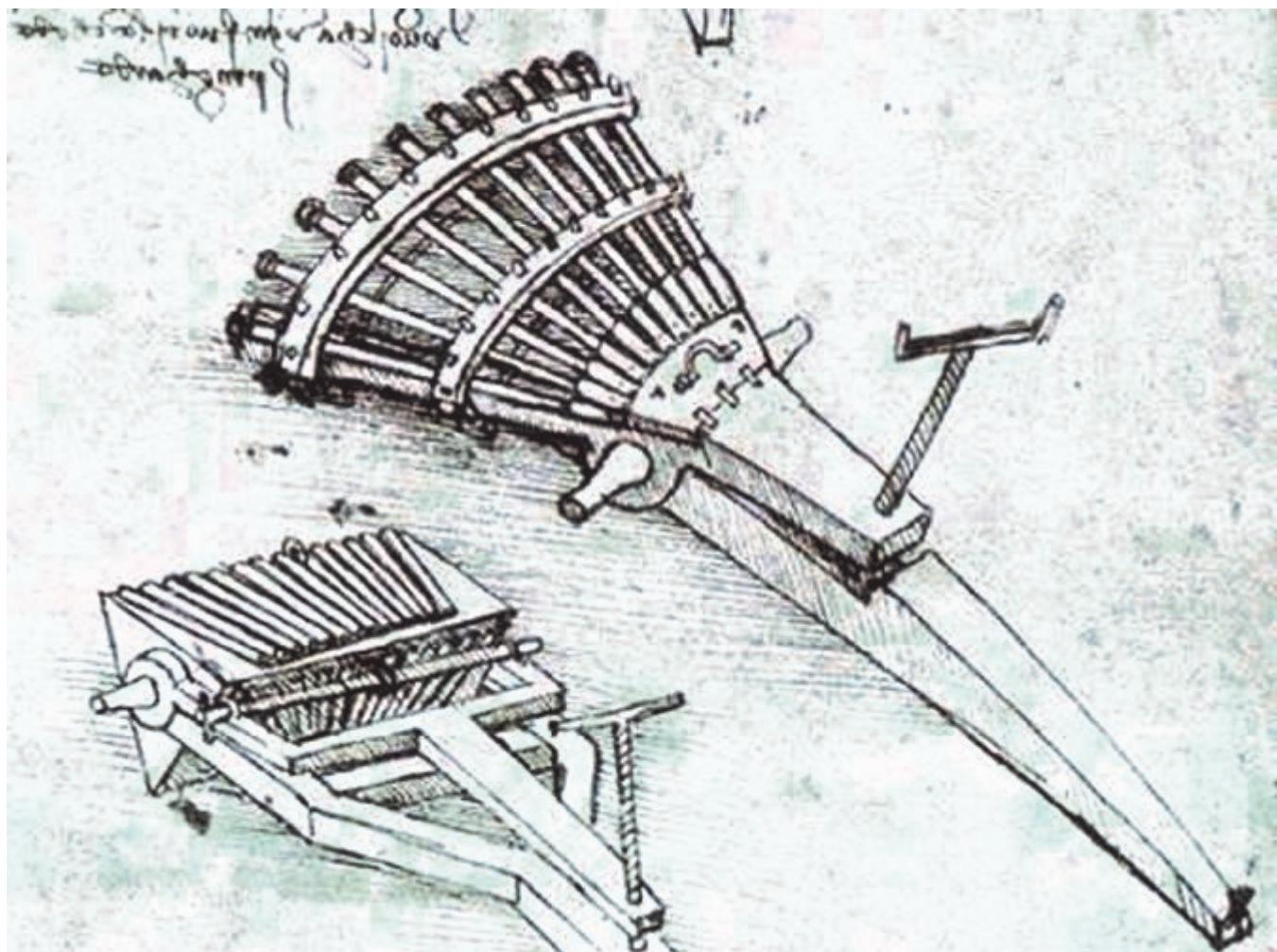
Plan grada Imole

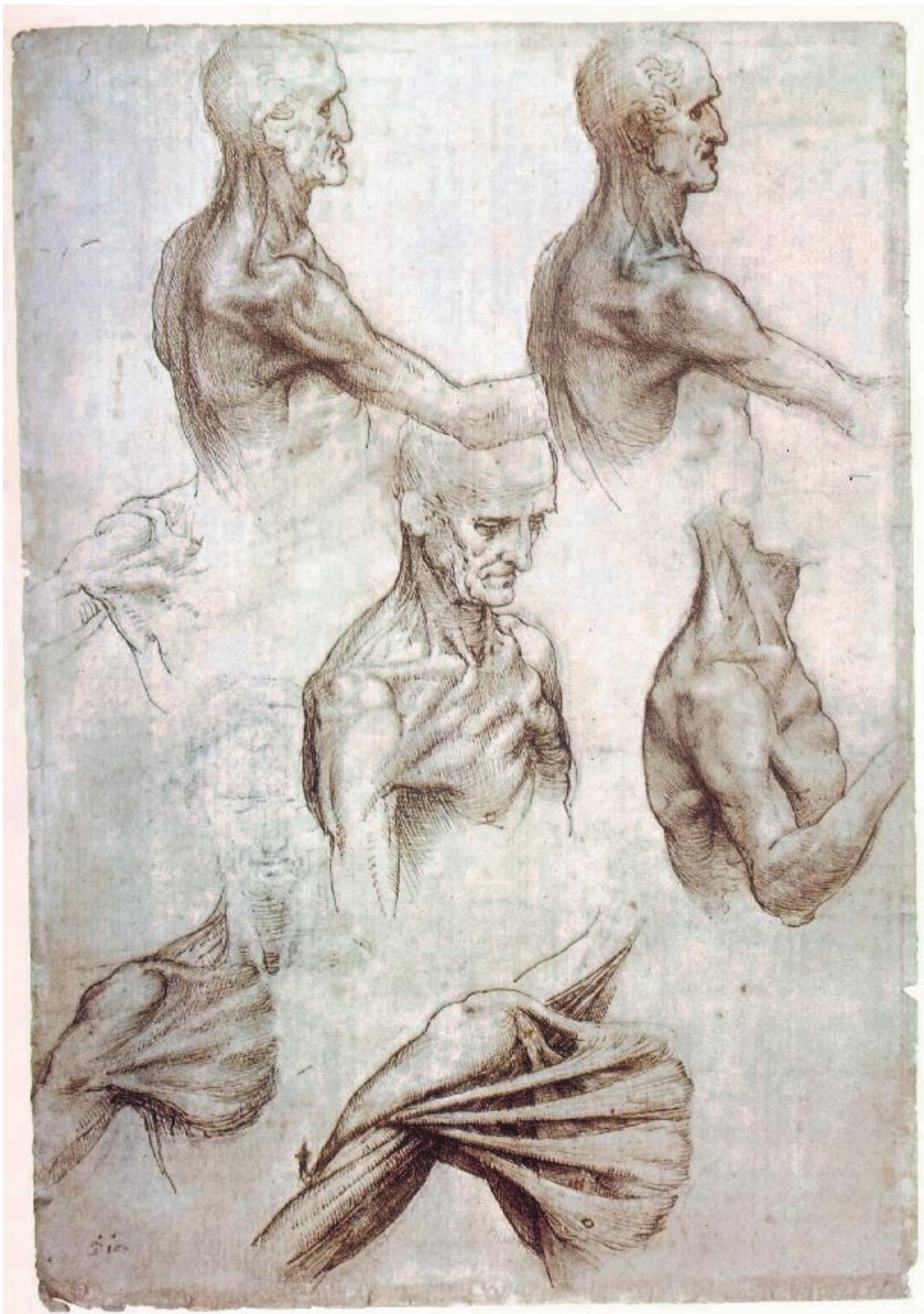

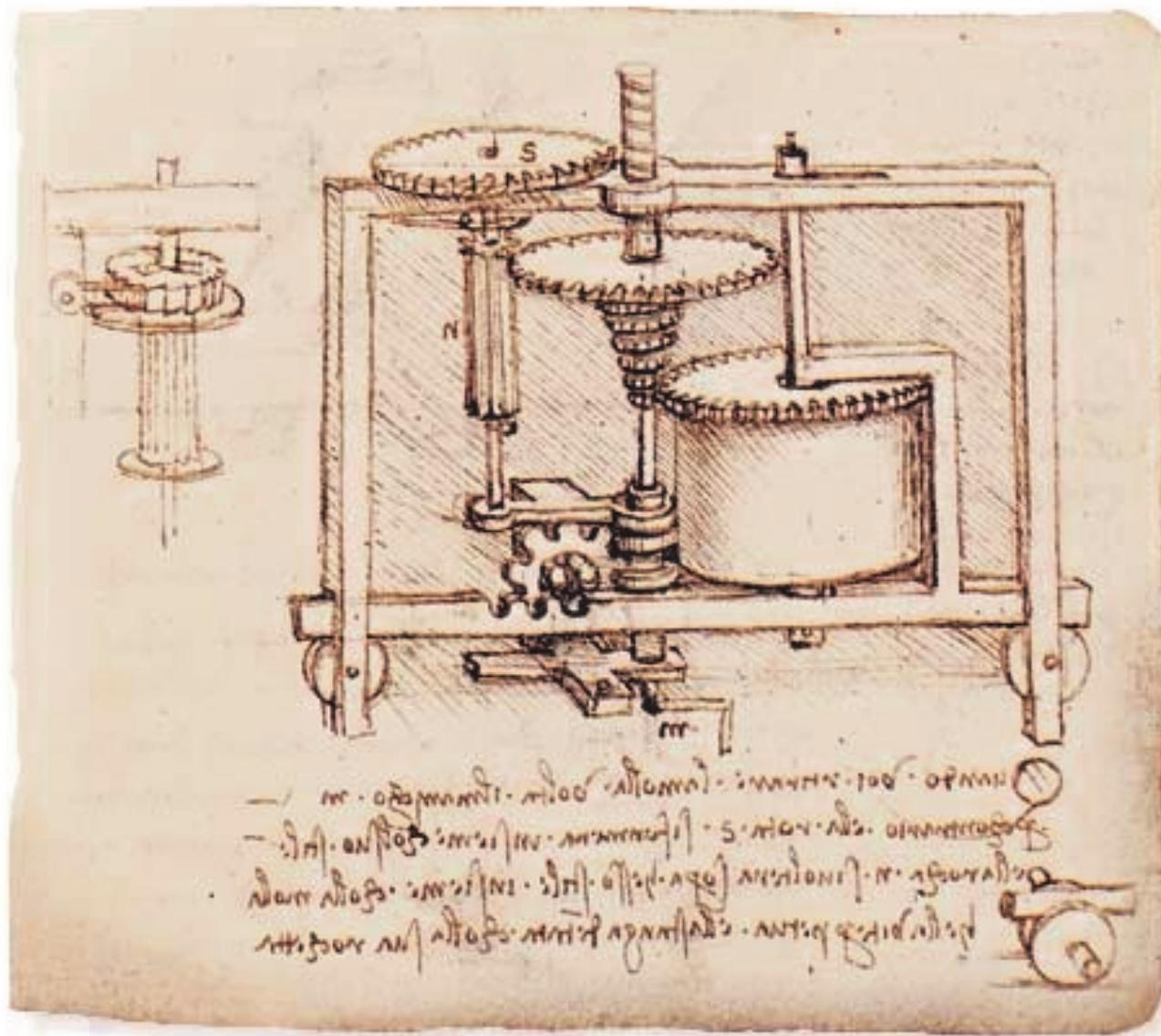

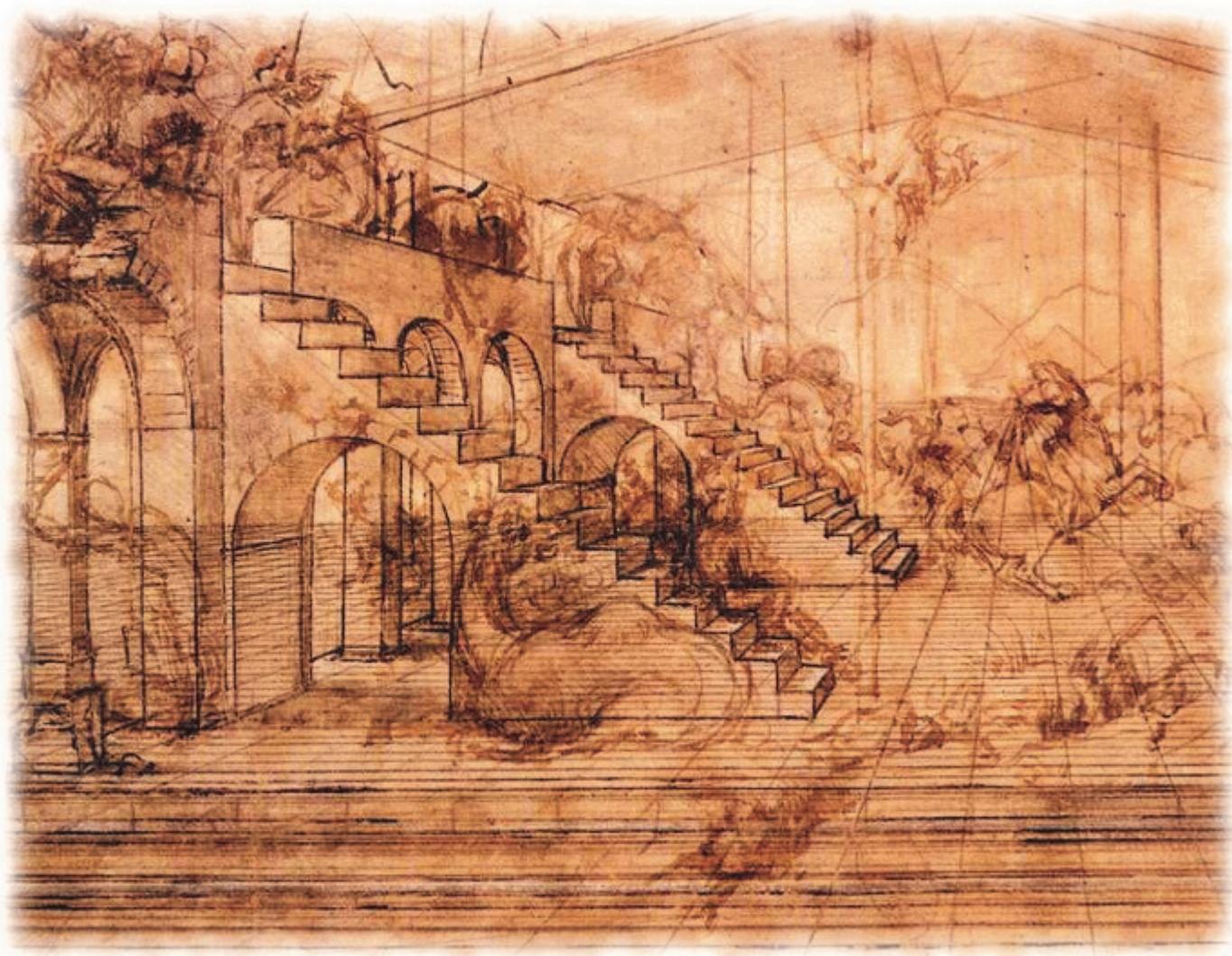

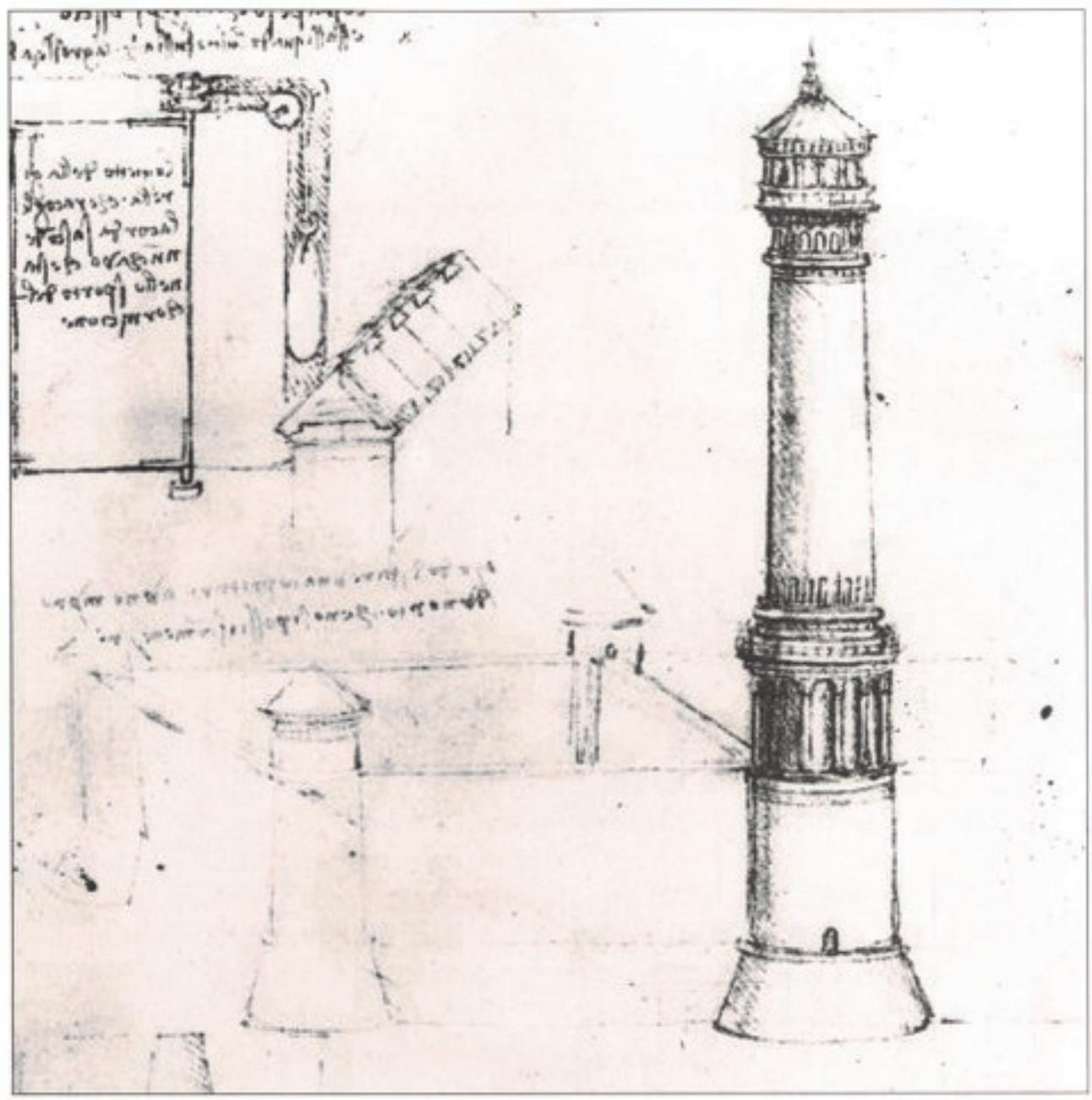

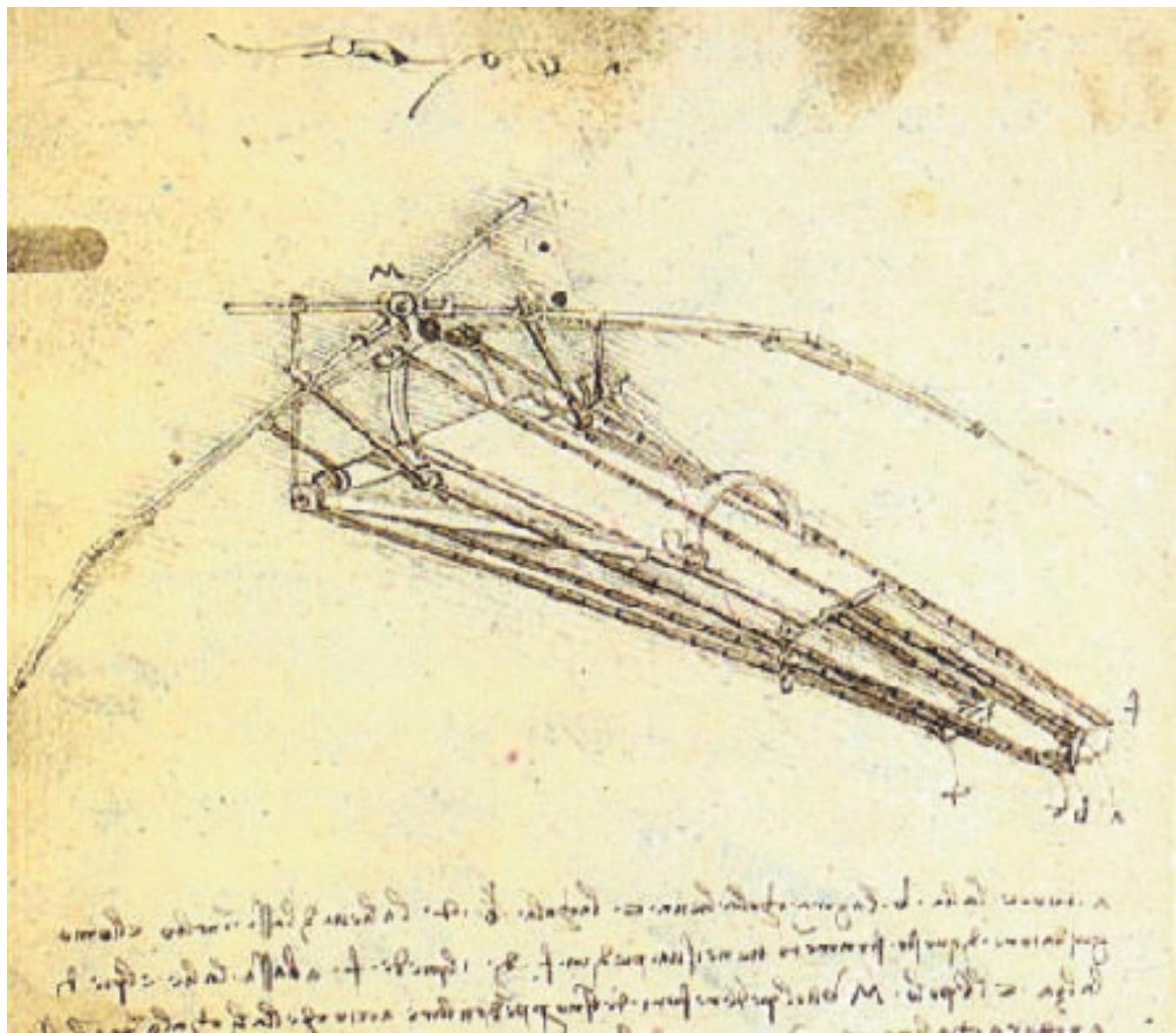

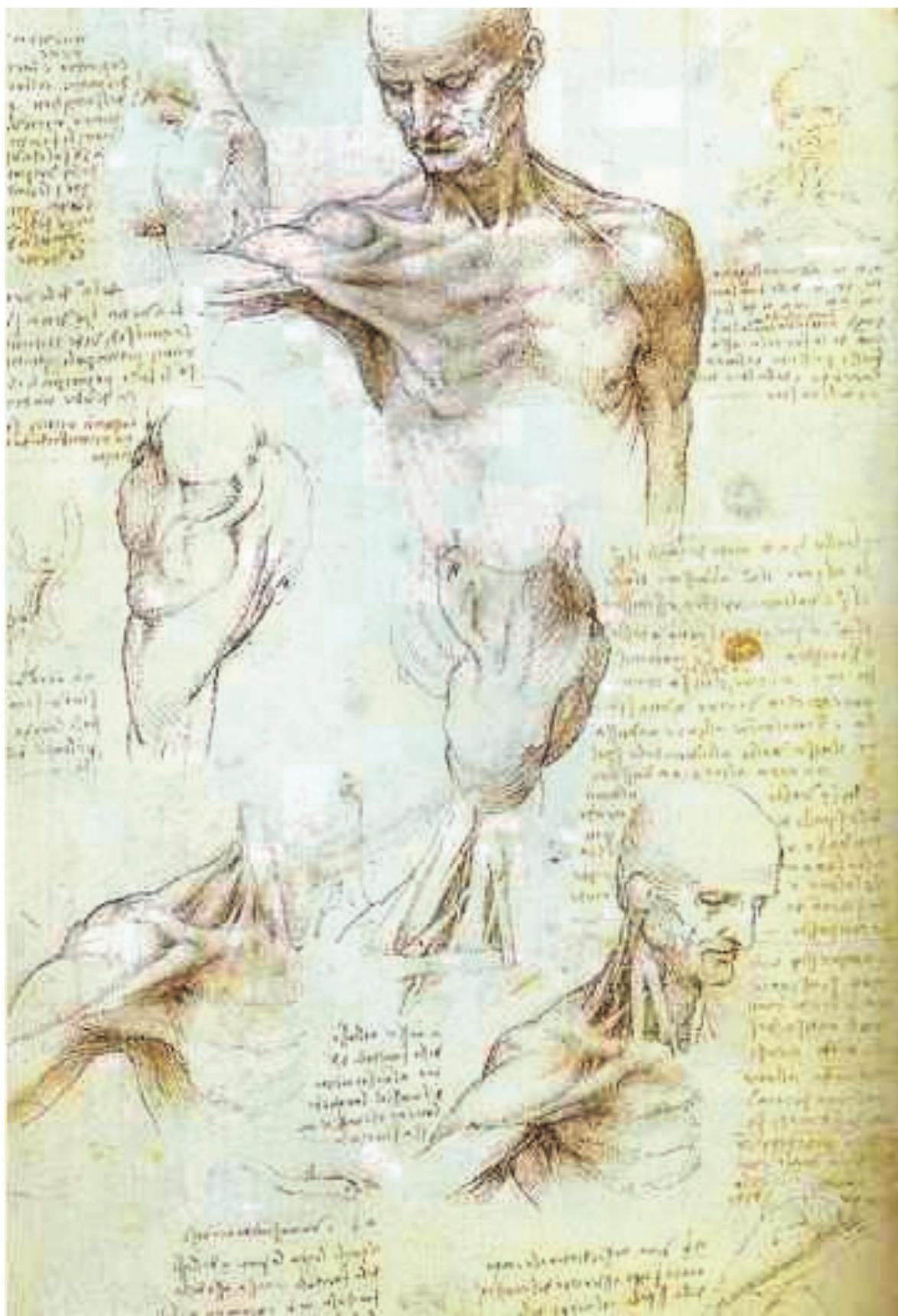

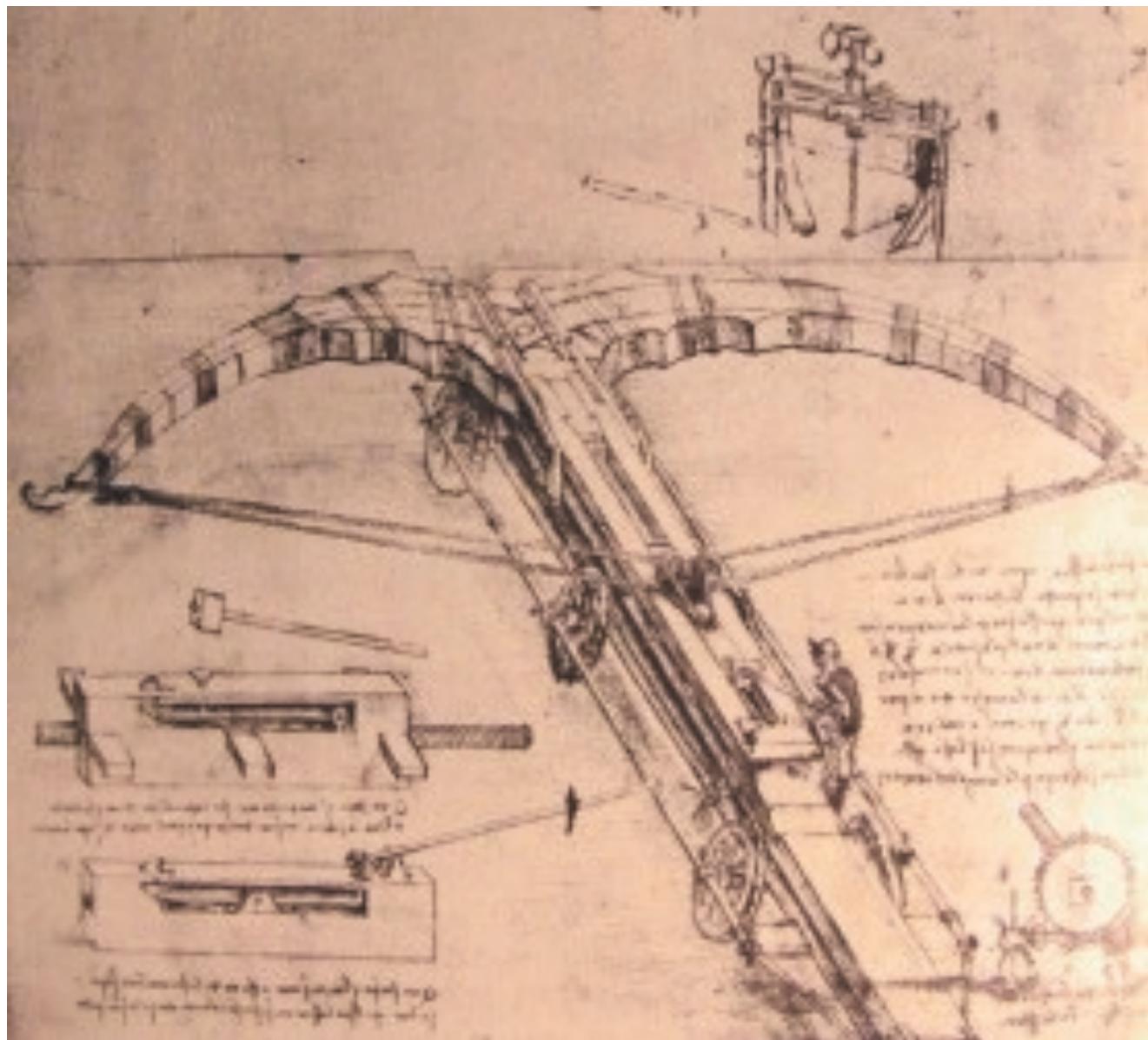

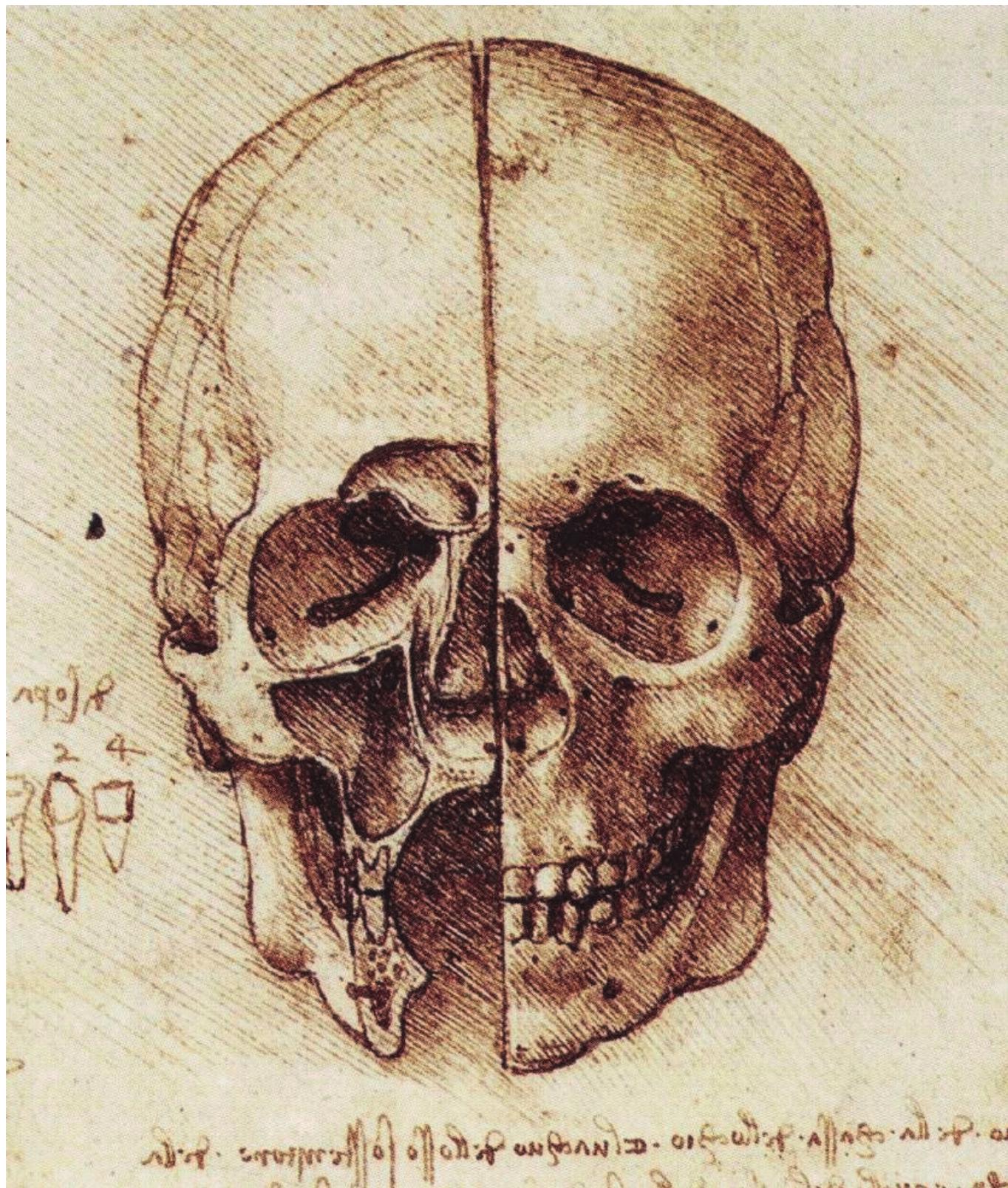

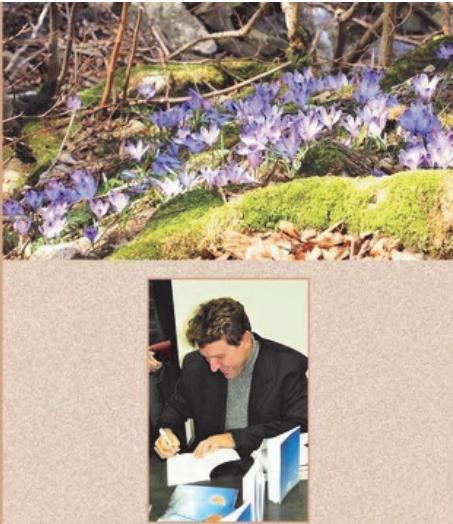

Skice

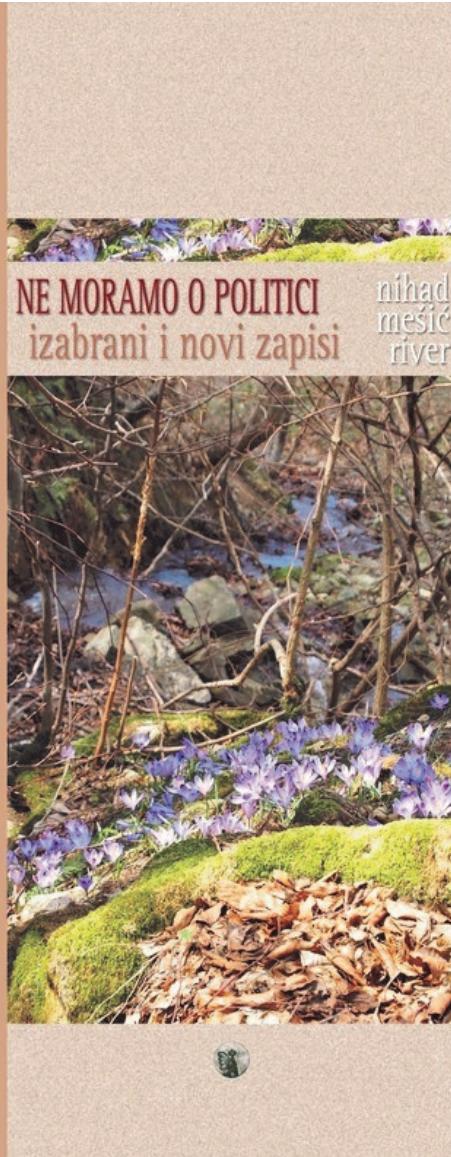
Nihad Mešić rođen je 1965. godine u Tuzli. Školovao se u Tuzli, Sarajevu, Lilehameru, Kopenhagenu, Roveretu, Varšavi, Ženevi, Subotici... Dugo radio kao prevodilac s engleskog i francuskog jezika. Od vremena rata u Bosni i Hercegovini bio je aktivista u izgradnji mira i ljudskih prava. Objavio je desetak članaka iz oblasti ljudskih prava i rješavanja konfliktova u zemlji i inostranstvu. Koautor je knjige *Globalising Hope / Globalizzare Speranza* koja je objavljena 2007. u Roveretu, Italija u izdanju IUPIP-UNIP-a.

Ovo mu je četvrta knjiga poezije.

ISBN 3-936910-66-9

NE MORAMO O POLITICI

nihad mešić - river

Senada Bešić

Senada Bešić

Mi, dijaspora

Mi, dijaspora

Ubionjači *Jednoroga*

Samira Begman Karabeg

Barbara
Bračun

Plešem
ljubav

ANDREJ P. GLIŠIĆ

Y PEŠČANIK

TEMPUS PORTA UNIVERSI EST

HRONOS • ZEVS • HRONOS • ZEVS

DIOGEN TRAŽI ČOVJEKA POETSKI MARATON //

Galerija IPC "E", Baščaršija, Sarajevo

11:00, 21.3.2012.-11:00, 22.3.2012.

Učestvuje 28 poeta iz
19 zemalja svijeta

2012 Pjesnici pred Kapijom Bogova kao sužnji ljubavi

2012 The poets in front of the Gate of the Gods as servants of love

SARAJEVSKA ZIMA
<http://sarajevskazima.ba>

Organizuju:

DIOGEN
pro kultura magazin pro culture magazine

<http://diogen.weebly.com>

Predstavljanje // Štampanog Godišnjaka DIOGEN pro kultura magazina

30 | Scena

22.3.2012
NEZAVISNI
DNEVNI

CEREMONIJA ZATVARANJA 28. FESTIVALA "SARAJEVSKA ZIMA"

Poete kao maratonci

Kulture: Organizatori "poetskim maratonom" pokušali spojiti 19 kultura, odnosno 28 pjesnika iz 19 država

Mirsada LINGO

Ceremonija zatvaranja 28. festivala "Sarajevska zima" juče je počela "poetskim maratonom" u IPC galeriji u Sarajevu.

"Okupili smo 28 pjesnika iz 19 zemalja koji će poetskim maratonom obilježiti Svjetski dan poezije, prvi dan proljeća, Međunarodni dan borbe protiv razizma i Svjetski dan voda", kazao je Ibrahim Spahić, direktor ovog festivala.

Sabahudin Hadžialić, selektor "poetskog maratona", ka-

zao je da su na maratonu prisutni autori "Diogen pro-cultura magazina".

"Ovih 28 pjesnika, koji učestvuju na maratonu, davno sam

odabrao da budu ovogodišnji učesnici. Pro-cultura magazin ove pjesnike prati već tri godine, a naš je osnovni cilj objedinjavanje različitosti. I na ovaj smo način pokušali spojiti 19 kultura, 28 pjesnika iz 19 država da na jednom mjestu pokažu snagu Sarajeva i snagu Bosne i Hercegovine.

Da pokažu da nakon svega što smo prošli i kroz što smo prošli možemo obnoviti snagu. Da pjesnici na prvi dan proljeća mogu postati poruku svijetu i da možemo i moramo objedinjavati različitost", rekao je Hadžialić.

Poeziju na 15 svjetskih jezika čitali su Goran Vrhlinc, Ljiljana Črnčić, Mirzeta Memišević, Barbara Bracun, Gustavo Vega i drugi.

Ovogodišnji festival je punih šest sedmica bio u žili javnosti, kako sarajevske publike, tako i publike iz ostalih bh. lokalnih zajednica, te turista koji su u ovom

periodu posjetili glavni grad BiH.

Iako najavljena, "Safikada" izostala

Banjalučka opera "Safikada" nije izvedena na 28. festivalu "Sarajevska zima" i pored najava organizatora. Muhamer Insanić, kompozitor opere i direktor Muzičko-scenske agencije "Airon", te Slavko Podgorelec, libretist opere, rekli su juče da je razlog za to "neozbiljnost" Ibrahima Spahića, direktora 28. festivala "Sarajevska zima". Ipak, vjeruju da će "Safikada" biti prikazana u Sarajevu u dogledno vrijeme i to u organizaciji gradskih, kantonalnih ili federalnih institucija kulture, s obzirom na to da postoji veliki interes sarajevske publike za ovaj jedinstveni muzičko-scenski događaj.

Poetski maraton za kraj "Zime" i dan pjesnika

56 Četvrtak • 22. 3. 2012.
www.dnevni-list.ba

Kultura

Čitate je Dnevni list...

Na festivalu su sudjelovali bosanskohercegovački, europski i svjetski umjetnici

<http://diogen.weebly.com/2132012---world-poetry-day.html>

POETSKI MARATON / POETRY MARATHON 2012.

Na Svjetski dan knjige i autorskih prava-23.4.2012.,

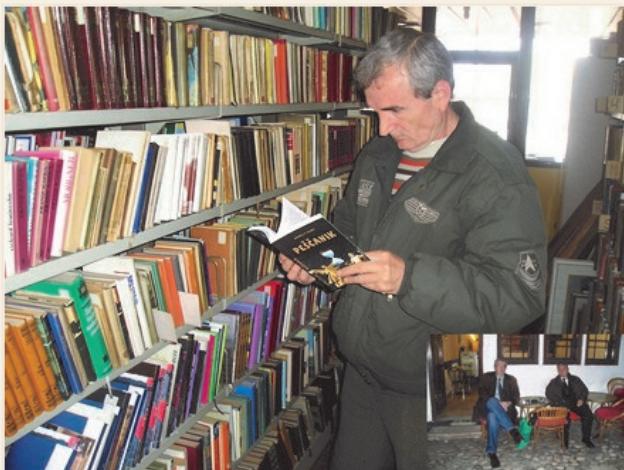
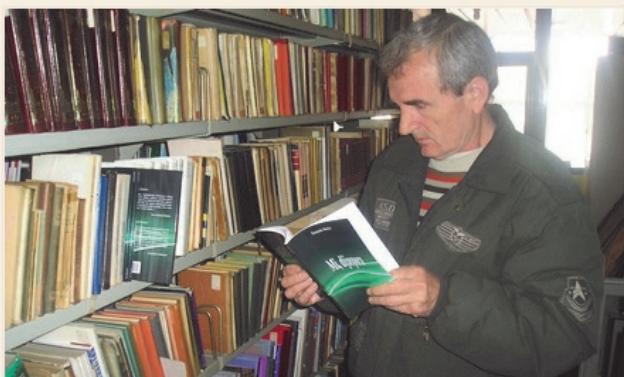
pokloni bibliotekama BiH

gl. i odg. urednik našeg magazina i recenzent navedenih izdanja,
 književnik Sabahudin Hadžalić, je posjetio biblioteke u Bugojnu i
 Donjem Vakufu uručivši im jedan broj knjiga, kao i najnovija izdanja
 naših magazina

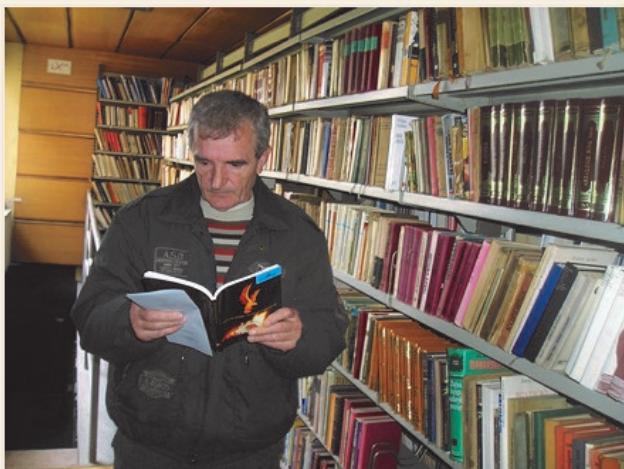
On World book and copyright day gifts for the libraries in BiH

-23.4.2012., Editor in chief of our magazine (and reviewer of
 mentioned books), Sabahudin Hadžalić, visited libraries in Bugojno
 and Donji Vakuf and, as a gift, gave certain numbers of books as well
 as latest editions of our magazines

Biblioteka Bugojno, BiH
voditelj Ismet Muratspahić

Knjiga "PEŠČANIK", Andreja Glišića, Izdanje 2012 - (1944-2012, Beograd & Pančevo, Srbija

Antologija ex-Yu aforizama (MaxMinus magazin) 2012.

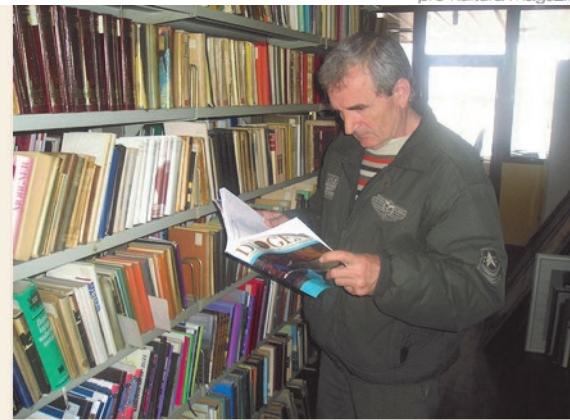
Biblioteka Donji Vakuf, BiH
voditeljica Šahza Hadžić

Knjiga "Mi, dijaspora", Senada Bešić (Švedska & Bosna i Hercegovina), izdanje maj/svibanj 2012.

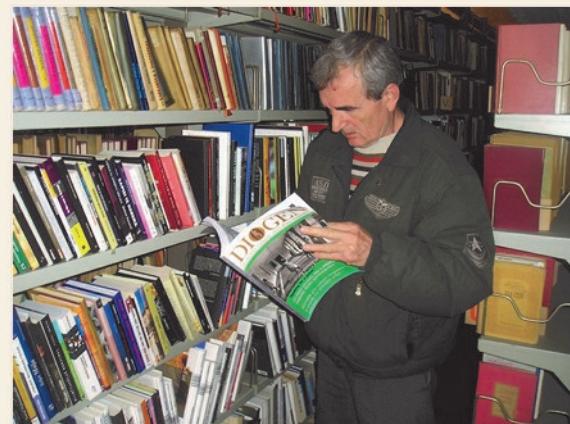
DIOGEN pro kultura magazin, godišnjak br.2, 2012.

DIOGEN pro kultura magazin, godišnjak br.2. 2012.

Poems of Sabahudin Hadžialić printed in edition by Craig Czury, USA

Specijalno izdanje DIOGEN pro kultura magazina br.19. - kompletno izdanje na engleskom jeziku. ..special edition of DIOGEN pro culture magazine No.19.- whole edition in English language "SEEKING FOR A POEM" INTERNATIONAL POETRY COMPETITION 2011.

Knjiga - Branko Popravak "Opustošeni zavičaj", izdanje 2012.

Knjiga "Na klimavoj klupici", Sanja R. Petrović (Novi Sad, Srbija)...Izdanie 2011.

Poklon biblioteci grada Travnika, 19.3.2012.

19.3.2012. knjiga "U BIONJAČI JEDNOROGA", Samira Begman i DIOGEN pro kultura magazin godišnjak br.2.

Poklon biblioteci grada Mostara, 21.3.2012.

21.3.2012. knjiga "U BIONJAČI JEDNOROGA", Samira Begman i DIOGEN pro kultura

Poklon biblioteci grada Travnika, 25.4.2012.

Poklon biblioteci grada Travnika, 25.4.2012.

Poklon biblioteci grada Sarajeva, 04.4.2012...MULTIMEDIJALNI CENTAR "MAK"

Pokloni za NVO altruista SVJETLO, Sarajevo, 04.5.2012...

Na fotografiji: Haris Čaušević, Izvršni direktor asocijacija

11.5.2012. -

POKLONI ZA NARODNU BIBLIOTEKU MOSTAR

dir.Rasim Prguda

1.	Sadeta Čišić	VŠS	Voditelj obrade knjižnog fonda
2.	Sladana Škoro	VSS	Diplomirani bibliotekar-komparativist
3.	Adevija Špago	VŠS	Viši knjižničar-informator
4.	Amela Nurkić	VŠS	Viši knjižničar
5.	Čamila Džiho	SSS	Knjižničar
6.	Aida Kajtaz	SSS	Administrativno-računovodstveni
radnik
7.	Nermina Selimić	SSS	Pomoćna radnica

The screenshot shows a news article from the DIOGEN website. The headline reads "Promocija knjige „Genetika - Temelj molekularnog života“" (Promotion of the book "Genetics - Foundation of molecular life"). Below the headline, there is a photo of two men in a library setting. The website's navigation bar includes links for Home, Cinema, Activism, Opinion, Books for children, Project Cities B1H, Visit us!, and Contact. On the right side, there is a sidebar with other news items and a logo for "DIOGEN - PRO KULTURA MAGAZINE".

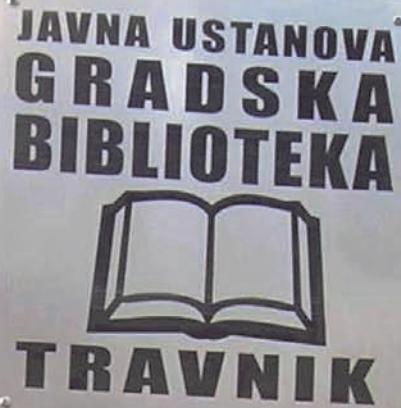
Pored DIOGEN pro kultura magazina, najnovijeg broja godišnjaka, poklonjene su i knjige:

1. Marianne Larsen " A Common Language" (poezija na engleskom) Danska
2. Krystyna Lenkowska "Eve's choice" (poezija na engleskom), Polska
3. Ivan Watelle "Cortex Bleu Marine" (poezija na francuskom), Francuska
4. Samira Begman "Merkaba- muzika, govor duše" eseji o muzici, Švicarska& Bosna i Hercegovina
5. Senada Bešić "Mi, dijaspora", priče, Bosna i Hercegovina
6. Sanja R. Petrović "Na klimavoj klupici", Srbija
7. Samira Begman "U bionjači jednoroga", poezija, Švicarska& Bosna i Hercegovina
8. Andrej Glišić "Peščanik", priče, Srbija
8. Samira Begman "Tristanovi akordi", poezija, Švicarska & Bosna i Hercegovina

Gradska biblioteka, Travnik...u saradnji sa DI GEN pro kultura magazinom

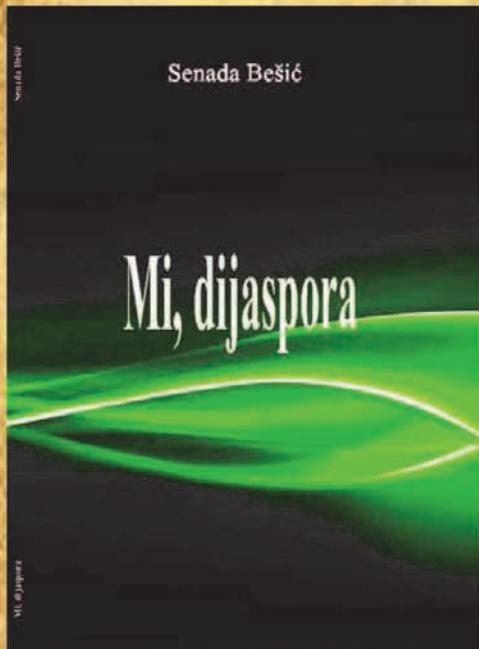
Nova
knjiga
proze

književnica

*Senada Bešić
Švedska & Bosna i Hercegovina*

Proza

Promotorica: Nura Bazdulj-Hubijar
književnica

*Četvrtak, 31.5.2012. -
sa početkom u 19:00 sati...*

Domaćin: Nermana Ramčić,
direktorica biblioteke

Promotor: Sabahudin Hadžialić
književnik

dobro došli...

<http://diogen.weebly.com>

Mexhid MEHMETI

GATANJE

pjesme

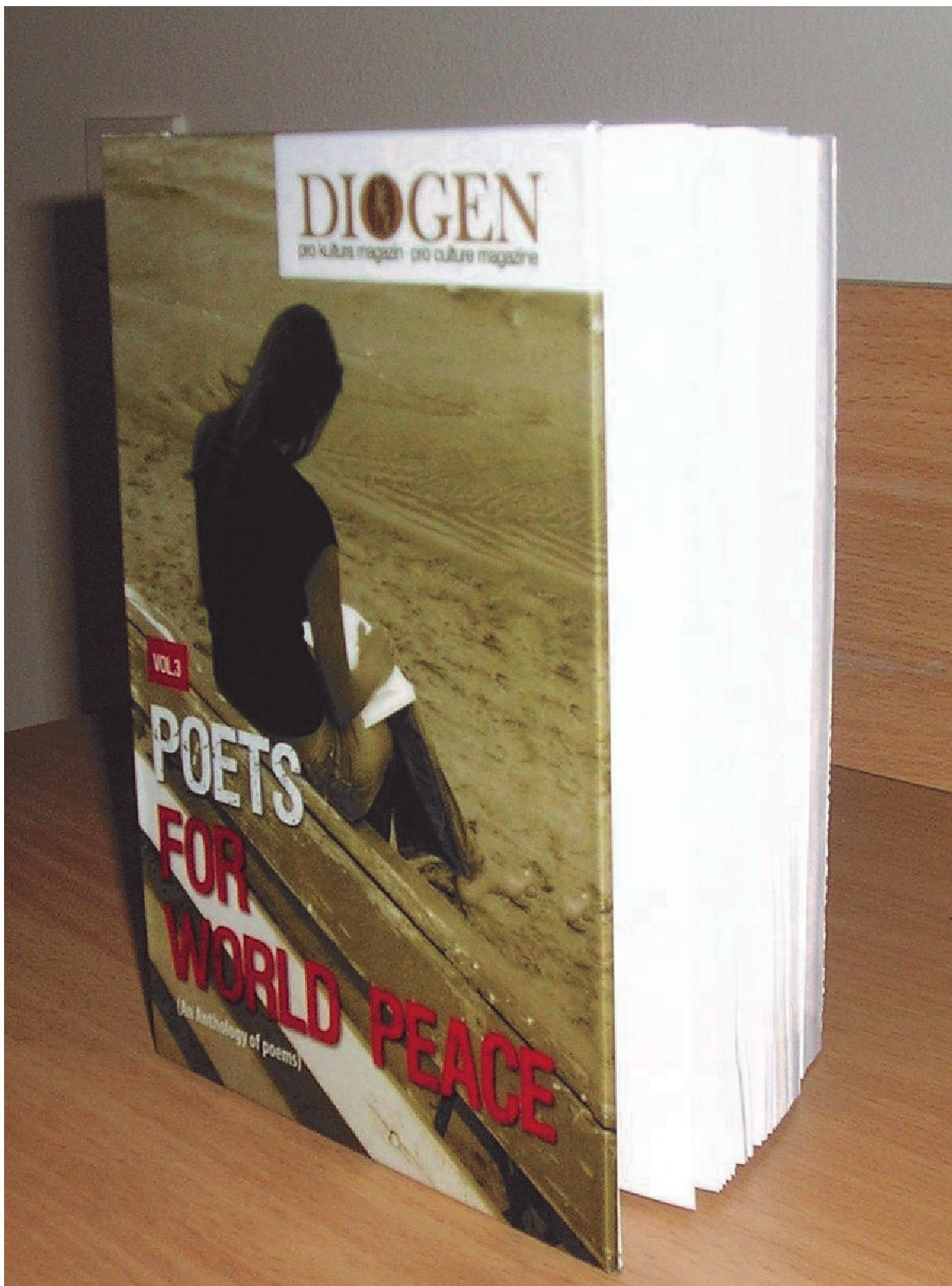
Mexhid MEHMETI

GATANJE

pjesme

Dhira Verlag & Diogen

<http://diogen.weebly.com/anthology-2011poets-for-world-peace-vol3.html>

16. druženje

NVO ALTRUISTA
"SVJETLO"

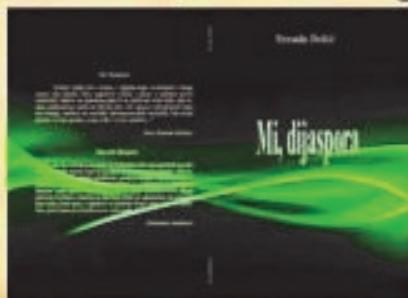
2005-2012- 7 godina

STVARANJA NOVIH VRIJEDNOSTI

Susret sa književnicom

Senada Bešić,
Švedska & Bosna i Hercegovina

Ponedjeljak, 04. juni 2012. u 19:00 sati

Autoricu predstavlja književnik, gl. i odg. urednik

DIOGEN pro kultura magazina

Sabahudin Hadžialić

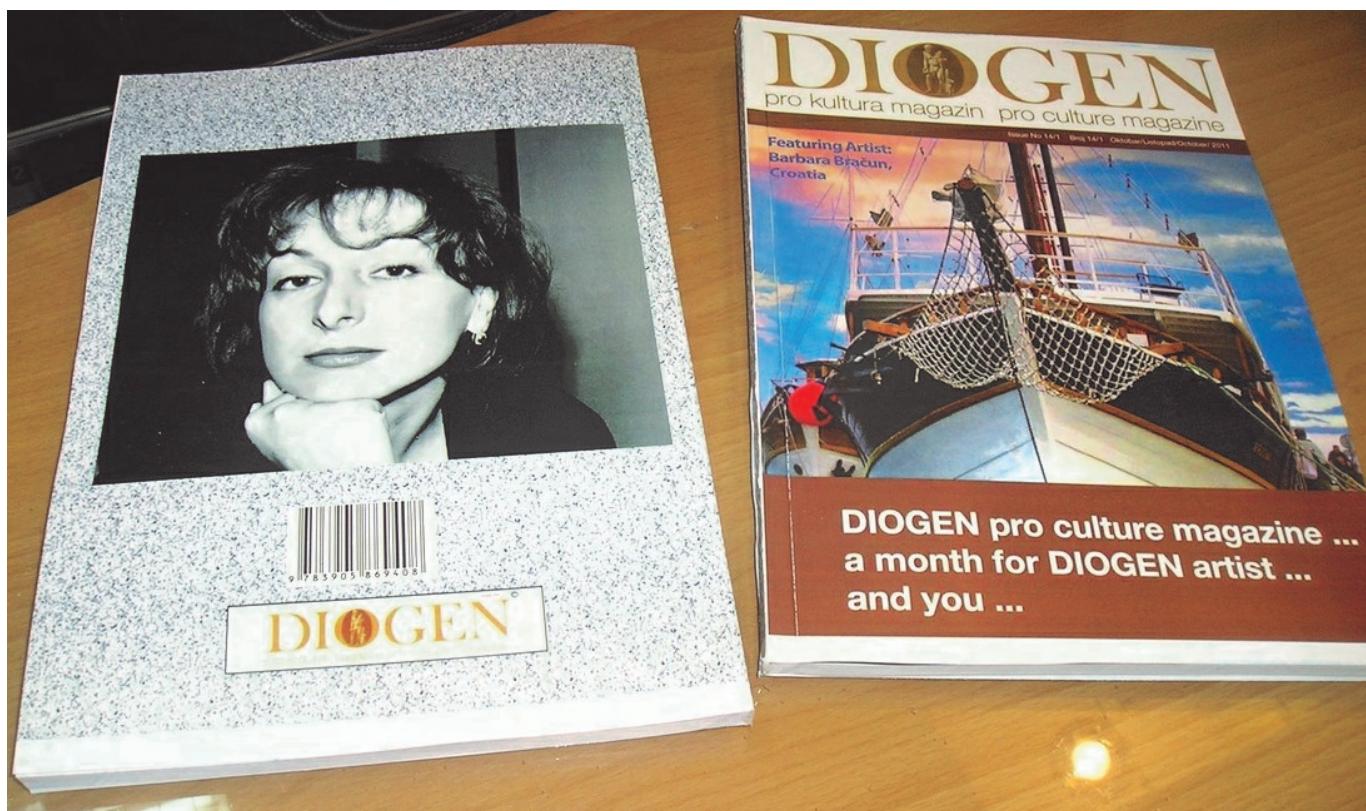
Ekskluzivno
U sastanku s autoricom

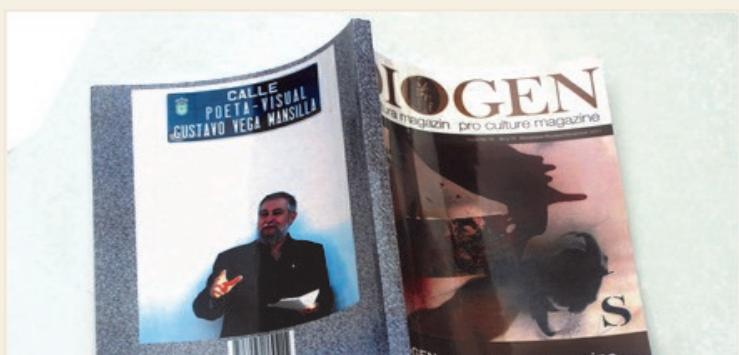
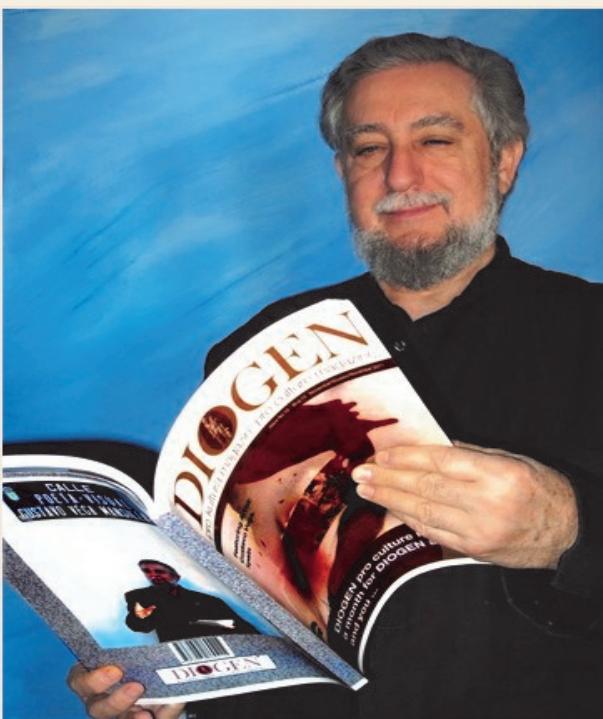
mjesto: NVO „SVJETLO“

**Centar „S...“, ul. Logavina br.11
Sarajevo**

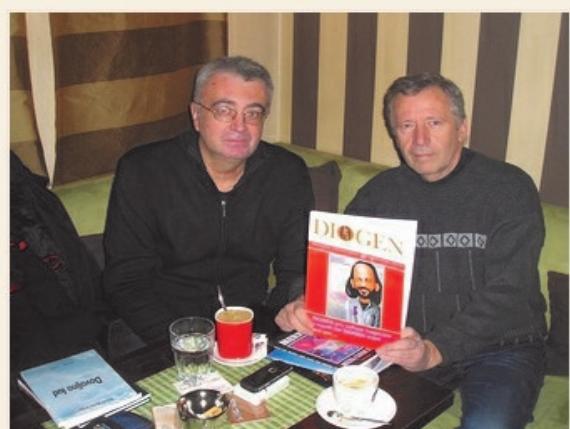
U prijepodnevnim satima autorica
će posjetiti Srednju ekonomsku
školu i Srednju školu za okoliš i
drvni dizajn.

Sabahudin Hadžalić, gl. i od. urednik magazina i Senad Nadarević

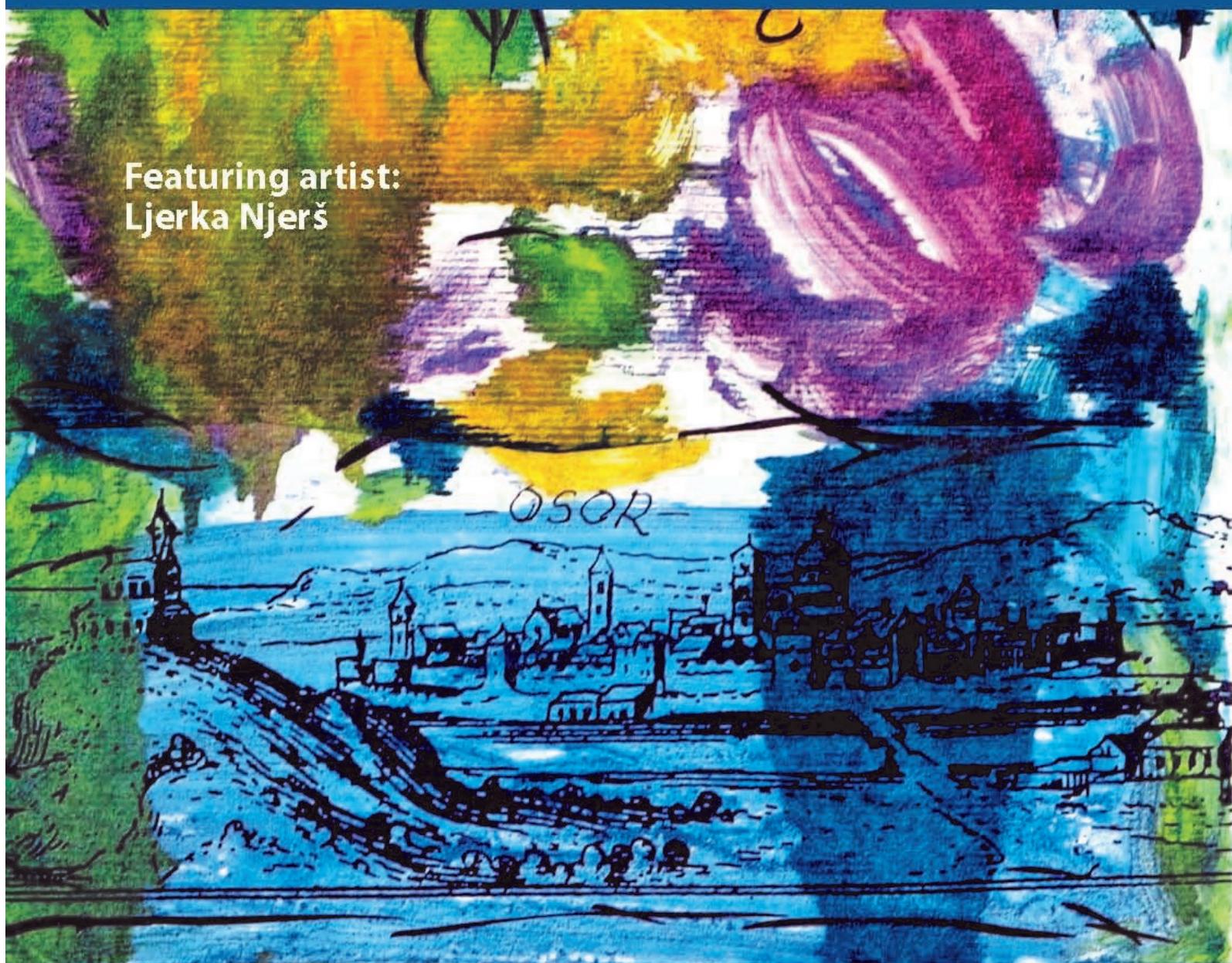
DIOGEN

pro kultura magazin pro culture magazine

www.diogen.weebly.com

Year III - Issue No 21 Broj 21 April 2012

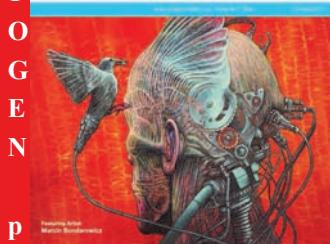
Featuring artist:
Ljerka Njerš

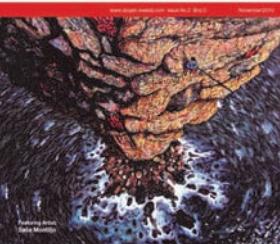
**DIOGEN pro culture magazine ...
a month for DIOGEN artist ...
and you ...**

DIOPEN

pro kultura magazin pro culture magazine

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

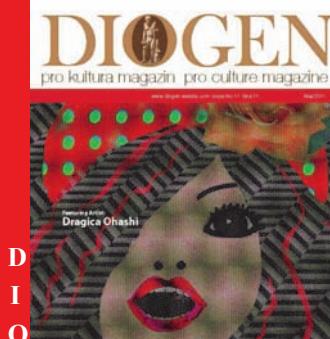
DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

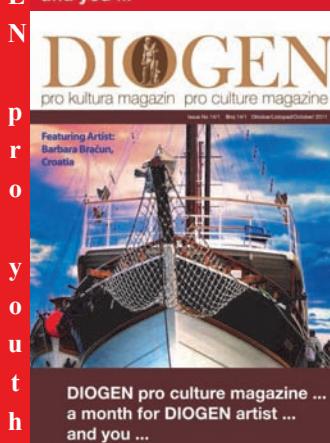
DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

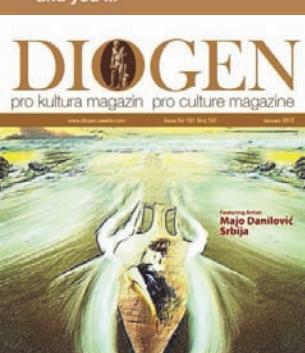
DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

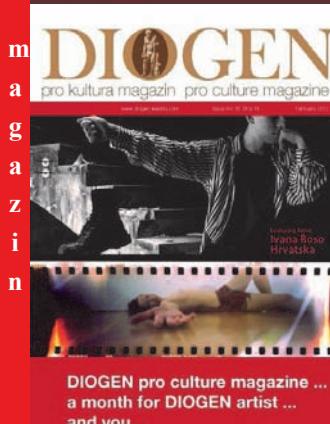
DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

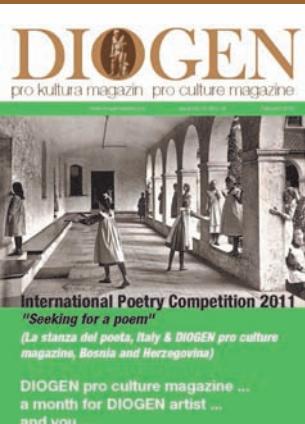
DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

/DIOPEN/
pro kultura magazin predstavlja
"DIOPENES PORTES"

VI STE U ZONI KREATIVNOG DUHA!
YOU ARE IN THE ZONE OF CREATIVE SPIRIT!

International Poetry Competition 2011
"Seeking for a poem"
(La stanza del poeta, Italy & DIOPEN pro culture
magazine, Bosnia and Herzegovina)

DIOPEN pro culture magazine ...
a month for DIOPEN artist ...
and you ...

Leonardo da Vinci